

Tartalomjegyzék

Csopak, mert szeretem...!	1-2. oldal
Csopak története	3. oldal
Gál Tamás csopaki mesterszakács balatoni halas ajánlata	4. oldal
Plul-malom története	5. oldal
A CSOPAKI – és ami mögötte van	5. oldal
Miért népszerű a csopaki strand?	6. oldal
Megnyitottunk: Utazni, felfedezni és megélni	6. oldal
Közel egy évszázada a fürdőzőkért – Csopak Strand akkor és most	6. oldal
Egyre népszerűbb a Csopaki Üdülőfalú és Kemping	7. oldal
Itt a jó idő, irány a mezítlás park!	7. oldal
A mentőmellény használata életet menthet	7. oldal
Csopaki nyári programok 2018	8. oldal
Balatoni blues Csopakon	8. oldal
Csopak térképe Közérdekű információk	9. oldal
Csopak értékei	10. oldal
Ha egy jót akar enni, inni, akkor feltétlenül keresse fel a Gyropoliszt	11. oldal
Világkörüli turnén Csopak!	11. oldal
Csopak Településképi Arculati Kézikönyv	12. oldal
Csopak madárvilága	12. oldal
Érdeemes lesz kémlelni az eget nyáron	13. oldal
Csopaki kirándulópontok – a kerékpáros pihenőtől egészen a Csákány-hegyig	14-15. oldal
A strandi balesetek, rosszullétek többsége elkerülhető...	16. oldal
Hasznos orvosi tanácsok a nyárra	16. oldal

Kedves Olvasó!

Csopak község nevében köszönöm, hogy kitüntette figyelmével településünket. Engedje meg, hogy figyelmébe ajánljam ezt az újságot, amely abból a célból készült, hogy itt tartózkodása során segítse Önt a tájékozódásban. Remélem csodás községünk, szép strandunk, szőlővel borított domboldalaink mellett műemlékeink, kulturális programjaink, az öreg pincékben lévő kiváló boraink, pompás ételeink, helyi specialitásaink, kapcsolódási lehetőségeink is elnyerik tetszését. Mindehhez pedig párosul a csopaki vendégszeretete, vidámsága, békéje. Kellemes pihenést, tartalmas időtöltést kívánok!
*Ambrus Tibor
polgármester*

- Az északi part egyik legkedveltebb strandja május 19-én nyitotta meg kapuit. Kánikulában, hétvégenként szó szerint egy törölközőnyi helyért is meg kell harcolni. Miben rejlik a strand hihetetlen népszerűsége?
- Ez valóban így van, ilyenkor az ember egyik szeme sír, a másik nevet, hiszen nyilván fontos bevételt jelent az Önkormányzat számára a csopaki

Csopak, mert szeretem...!

Beszélgetés Ambrus Tibor polgármesterrel

strand, de legalább ennyire fontos, hogy Csopakon mindig, mindenki jól érezze magát, ami a nagy tömegben nem könnyű. Nagyon sokat fordítunk a fejlesztésekre, de ugyanúgy a tisztaságra, hínárirtásra, játszótérek karbantartására és még sorolhatnám. Ez mind-mind népszerűvé teszi a csopaki strandot. Idén már kullancs ellen is védekeztünk, ez is talán egyedülálló a balatoni strandok között.

ra, a Csákányhegyi vízvezeték támogatására, hogy csak a leglátványosabbakat említsem. Most fejeztük be a 71-es közlekedési út alatt az úgynevezett üdülőtelepen 6 utca felújítását. Szeptembertől folytatódnak a munkák a felső falurészben. Nagyon fontos, hogy az adófizetők érezzék azt, hogy az adóforintjaikkal megpróbálunk minél jobban gazdál-

egy olyan települést vezethetnek, ahol nagyon sok lokálpatrióta lakos és üdülő tulajdonos van, akik ötleteikkel, javaslataikkal, munkájukkal tevékenyen részt vesznek Csopak fejlesztésében. Kiváló Képviselőkkel dolgozhatok együtt, a Hivatalban felkészült kollégák vannak. Iskolánk, óvodánk jól működik, a falugondnokság dolgozói is

teleit. Csopakon egy nagyon jó és összetartó faluközösség alakult ki, amelynek motorjai a jól működő civil szervezetek, akiknek munkámban is érzem a támogatását. Sikerként említem a csopaki szőlőterületek országosan egyedülálló védettségét, a Csopaki Kódex, mint

- Csopak szemmel láthatóan fejlődik. Az elmúlt egy év alatt milyen tervek valósultak meg?
- Képviselő-társaimmal minden választás előtt megfogalmazzuk, hogy mit szeretnénk tenni a következő időszakban. Ezek jó része már elkészült, vagy megvalósul, gondolok itt az útépítésekre, szennyvíz-csatornázás-

kodni, Csopakot komfortosabbá, szerethetőbbé tenni.
- Immár 15. éve a település első embereként a 4. polgármesteri ciklusát tölti az északi part egyik legkedveltebb településén. Hogyan lehetne összegezni az elmúlt időszakot?
- Szerencsésnek tartom magam, hiszen

mindent megtesznek településünkért. Legfontosabbnak talán azt tartom, hogy meg tudtuk őrizni önállóságunkat, sajátos, szerethető varázsunkat. Mi egy vállalkozó Önkormányzatot működtetünk, itt kiemelném a strandot, de az Üdülőfalú működtetése is évről-évre növeli az Önkormányzat bevé-

minősítő rendszer bevezetését, a helyi értékek fontosságát, azok gyűjtését. Csopak egy aktív falu, ennek a fenntartása talán az egyik legnehezebb feladat. Így tudjuk csak megőrizni a biztonságunkat, a nyugalmat, békességünket, Csopakot, mint élhető települést.
(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás a címlapról)

- Kiemelt testvérvárosi kapcsolat fűzi Csopakot Myslenicéhez, „lengyel-magyar két jó barát” elven hogyan valósul meg a kapcsolat a valóságban?

- Polgármesterségem első évében kötöttük meg a két település közti testvérvárosi kapcsolatot, amely azóta fokozatosan fejlődik. Viszonylag könnyű helyzetem van, hiszen ahogy országosan is beigazolódik a magyar-lengyel két jó barát, ugyanúgy nálunk is személyes kapcsolatok sora kötődött a két település lakossága, szervezetei között, kölcsönös találkozásokkal, programokkal erősödve. Sokszor úgy érezzük, hogy mindketten egy kicsit haza is megyünk a másik településre. A kapcsolatunknak kézzelfogható eredményei is vannak.

Idén az Üdülőfaluba építettek egy fedett bográcsló helyet, amely közösségi helyszíneként is tud működni. Tavaly pedig a Csonkatorony egyik harangját tudtuk kihelyezni támogatóssal. A templomtornyba visszahelyezett harangok Advent első vasárnapján szóltak meg a település karácsonyi fényeinek a felgyújtása előtt. Maciej Ostrowski polgármester társammal közösen hallgattuk végig a megható pillanatokat.

- Milyen bevételi forrásokból gazdálkodik az önkormányzat?

- Néhány éve a települési önkormányzatok áttértek a feladatfinanszírozásra, ami a gazdagabb településeknek komoly kihívást jelentett, hiszen megszűnt az egyik legnagyobb bevételt jelentő személyi jövedelemadó, illetve a gépjárműadónak a 40%-a maradt a településen. Természetesen a feladatfinanszírozás előnye is jelentkezik, miszerint az iskolánkat, óvodánkat, de említhetném a közvilágítást, a Polgármesteri Hivatalt, és sok minden mást nagyobb mértékben támogatták, illetve a működésüket biztosították. Nagyon fontos volt, hogy a lakók és a nyaraló közösség megértette, ha a megszokott szintet akarjuk tovább biztosítani, akkor ehhez az adóbevételeket kell emelni. Adóbevételeink mellett nagyon fontos a vállalkozásainkból származó bevétel, így a csopaki strandon és a csopaki üdülőfaluból származó bevételek is. Ezekből tudjuk megoldani a település magas színvonalú működtetését és folyamatosan biztosítani a fejlesztéseket.

- A település földrajzi fekvéséből adódóan

páratlan növény és állatvilág figyelhető meg mind a négy évszakban, úgy hogy teljesen áthatja a Riviéra és a mediterrán hangulat a környezetet. Ezt hogyan mutatná be, ismertetné meg az ide látogatókkal?

- Nagyon nehéz a nyári nagy melegben Csopak szezónon kívüli csodáiról be-

teknősök napozását, a vidrák játszadozását, felfedezhet ritkán láthat naphalát, kuszrajokat, vízisiklót és sorolhatnám sokáig. Ha van lehetősége, kóstolja meg a levendula szörpöt, a fügedzsemet, a finomabbnál finomabb csopaki borokat, közülük is a Csopaki Kódex alapján készült Olaszrizlinget, ízlelje meg a forró olajon kisütött keszeget, gardát,

várják a helybélieket és az ide látogatókat, nyaralókat. Ez hogyan alakul az idei évben?

- Itt talán külön kellene választani a helyieknek, az itt tartózkodó nyaralóinknak szervezett programokat, és külön kell választani az itt nyaraló vendégeinknek szervezett rendezvényeket. Ezek közül kiemelkedik a Pannon Pálinka Fesztivál, a ma már hagyományos Csopakabanát, vagy az 1977. óta megtartott Csopak Napokat. (A programokról részletesen olvashatnak az újságban szerk.)

- A település közbiztonsága még a legnagyobb idegenforgalmi szezónban is tökéletes, bűncselekmények száma elenyésző. Azok, akik Csopakon vásárolt ingatlant, nyaralót úgy tűnik, hogy értéknövekedő, biztos befektetésnek tekintik befektetéseiket. Mi erről a véleménye?

- Valóban így van, Képviselő Társaimmal rengeteget dolgozunk azon, hogy Csopak továbbra is egy biztonságos település legyen és mind a csopakiak, nyaraló tulajdonosok, de akár csak egy-két napra ide látogató vendégek is biztonságban érezzék magukat. Ehhez persze mindkét fél szükséges, hiszen ha a pénztárcájukat a

pokrócon hagyják, vagy a kocsis első ülésén a számítógépet, akkor mi próbálhatunk bármilyen biztonságos település lenni. A strandi kamera rendszerrel, (amit szerencsére talán csak egy-kétszer kellett idáig használni), a településőreinkkel, a most újonnan megalakult Polgárőrséggel, a Rendőrséggel kialakított jó kapcsolattal, mind-mind községünk biztonságérzetét tudjuk növelni. Az idei évben szeretnénk, ha megvalósulna a település bejövő útjain egy kamera rendszer kialakítása, amely tovább szolgálná a közbiztonságot. A biztonság valóban értéknövelő tényező, de meggyőződésem, hogy Csopak nyugalma, szépsége, tisztasága, strandjának minősége, közintézményeink színvonala mind-mind hozzájárul ahhoz, hogy Csopakon jó legyen élni, jól érezzük magunkat, és biztonságba tudjuk értekezni. Ezek mind értéknövelő tényezők.

- Végezetül mit üzen az olvasóknak?

- Kívánom, hogy éljenek át szép perceket, szerezzenek csodás emlékeket és töltsenek el nálunk minél több időt. Kívánom, hogy érezzék nálunk jól magukat, akár csak egy napra, egy hétre, nyárra vagy egy életre választották Csopakot.

szélni. Mindenkinél azt kívánom, legyen szerencséje átélni egy őszi szüret hangulatát, látni vöröslően lángoló csereszömörcek látványát, a kemény teleken befagyott Balatont, hallani a rianás hangját, tavasszal a rengeteg virágzó mandulafa látványát, illatát, a kora nyáron nyíló levendulát. Ha szerencsés, akkor láthatja a mocsári

egy finom balatoni halászlét, ha sikerül, a balatoni fogast. Ha a felsoroltak csak egy részét sikerül átélni, meglátni, megízlelni, akkor érzi meg igazán Csopakot, a település hangulatát, és ehhez pluszban még hozzájön a csopaki ember kedvessége, mosolya.

- A település mindig is nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy igé-nyes programokkal

Az őskori, az ókori és a népvándorlás kori népek is megkedvelték e gyönyörű tájat, a „csopaki rivierát”. A karsztforrásokban és szénsavas forrásokban igen gazdag és jó megélhetést biztosító területen szinte mindenhol megtalálható az itt élt népek régészeti hagyatéka a rézkortól a honfoglalás koráig.

A község nevét, némelek török, mások szláv eredetűnek tartják. Egyesek szerint Árpád ajándékozta a területet Sopok nevű vitézének. A Csopak név első hiteles forrása, a veszprémi káptalan csereszereződési oklevele, mely 1277-ből származik. Vetési Albert veszprémi püspöknek voltak itt birtokai, aki egyike volt Mátyás király kedvelt diplomatáinak. A káptalan földjein dolgozó jobbágyok már László királytól adómentességet kaptak. Privilegiumukat Mátyás király is megerősítette. A másfél százados török uralom idején a községek csaknem teljesen elnéptelenedtek.

A 18. sz. elején a Szebenből és a Szerémségből érkező telepesek éleztik újrá a falut. Az 1750-es évek táján alakul meg a Szabad Csopaki Hegyközség, melynek pecsétje arról tanúskodik, hogy a szőlőművelés, a borászat a falu megélhetésében első helyen szerepelt. Ebben az időben a csopaki Séd vizére épült malmok a

évek körül társult a vendégfogadás, elkezdődött a fürdőkultúra kialakulása.

Kezdetben a házak tisztaszobáinak kiadásával indult, később a kisebb-nagyobb vilák építésével fokozatosan, majd a nagy üdülők megjelenésekor a szőlőműveléssel egyenrangú megélhetési forrássá nőtte ki magát.

Csopak és Balatonkövesd község rész területére őskori és népvándorlás kori lelőhelynek is számít. A vasúti megállótól északra, a Lőcedombon 1910-ben előkerült régészeti leletek szerint a 10-11. században lakott hely volt. Az első okleveles adat egy 1277-ben kiadott csereszereződésben olvasható, Csopak neve Chopok formában. Kövesd nevét először egy 1121-ben kiadott adománylevél közli Cust-Cuest alakban. Csopak területe királyi birtokadományként kerülhetett részben a veszprémi káptalanhoz. Kövesdet

Csopak története

Kossuth L. u. északi végében áll, de később elpusztult, s a 17-18. században átépíthették. Ez a második templom a 19. század közepén már romokban hevert,

malmok is szerepet játszottak a hely történetében. A Kókoporsó dombon lévő római kori régészeti lelőhelyen talált borospince az ősi szőlőkultúra egyik bizonyí-

Szent Miklós templomrom

csak tornya maradt meg napjainkig.

A Kossuth L. u. alsó felénél látható a műemléki kövesdi román templomocskátető nélküli, de gondozott maradványa. 1363-ban kiadott oklevél említi először

téka, de számos lelet tanúskodik erről a Balaton vidékén. A csopaki rivierán a falvak népeinek és életmódja, szokásai, viselete, építkezése évszázadok óta hasonló volt. Gabonatermesztés, állattartás, szőlőművelés, gyümölcstermesztés, balatoni halászat, mint életfenn tartó foglalkozások szinte azonosak voltak.

A szőlőkkel betelepített oldalon számos kúria és vincellérház épült, amelyek egy része napjainkig fennmaradt. Jelentősebbek: a Ranolder-szőlő vincellérháza és a Füredi úton látható klasszicista villák pin-

cével a szőlők között: külön említhetjük a szép Budavillát. A két falu fő utcájában több értékes 19. századi parasztház látható. 1800-ra készült el Kövesden az impozáns méretű copf. ref. Templom. A század első felében a legkorábbi klasszicista (Eöry)-kuriát építettek, amelyet később bővítettek.

Kissé elfeledett értéke természetes szénsavas ásványvize, amelynek eddigi múltját tükrözi az 1920-as évek végén kiépített Szent József Gyógyforrás.

Vidékünkön a fürdőélet és azzal együtt járó idegenforgalom kialakítása a XIX. sz. elejének időszakára tehető. Az ún. „reformkorban” a tehetős polgárság és a hazafért tenni akaró nemesség felédezi a magyar tájak szépségeit, és hírveréssel buzdítja a többieket is arra, hogy nem kell külföldre járni nyaralni, fürdeni, amikor itt van e gyönyörű vidék, a Balaton. Itt építsenek nyaralókat, mert azáltal a vidék is fejlődik és gazdagodik, anyagiakban és kultúrában egyaránt. A század elején a középosztálynak lett kedvelt, családi jellegű nyaralótelepe a csopaki Balaton-part. Az 1910 és 1940 között épült nyaralók alkották a „Fürdőtelepet”, annak elnevezése, hogy sokáig valódi

strandja sem volt Csopaknak. 1922 előtt a községben csak annyi volt a fürdőélet, hogy akinek itt terült el a szőlője, vagy itt állt a nyaralója, nyáron lejárt a Kerekedülőben lévő Balaton-partra fürödni.

Az 1970-es és '80-as években nagy állami cégek és szervezetek egymás után építik meg hatalmas, szállodaszerű „vállalati üdülő”-iket, valamint gomba módra épülnek a magánszemélyek hétvégi nyaralói is. Az ugrásszerűen megnövekedett idegenforgalom nem csak a községnek hozott pénzügyi stabilitást, hanem a lakosság megélhetésében is elsőrendűvé vált. A '90-es évek több száz kiadó szoba és a nagy üdülőszállodák férőhelyei, sok ezer vendég befogadására tették alkalmassá Csopakit. A történelmi borvidék szépsége kitűnő boraival, a vendéglátás széles skálája, az utazási irodák kitűnő programjai és a község látványos bel- és külföldön egyaránt ezeket változtatták Csopak szerelmeseivé és rendszeresen visszatérő vendégeivé, mint remélhetően Önt is, Kedves Olvasó!

Az 1980-as években elkészült a község új általános iskolája, 1985-ben – százéves várakozás után – méltó és szép templomot építettek maguknak a katolikus lakosok. A városias jelleg dominál már Csopakon. Nagy strandja és üdülőszállodái mellett leginkább a magánüdülők számának ugrásszerű emelkedése tűnik fel. Csopak további fejlődésének az iránya a gyógyforrásokra épülő gyógyturizmus megteremtése, továbbá az ősi, kiváló szőlő- és borkultúra újabb felvirágoztatása.

A mai nevén Csonkatorony, középkori, Szent István tiszteletére szentelt templom maradványa. 1266-ban említik először a csúcsíves, egyhajós, egyenes szentélyű templomot, melynek hajója 1830-ban villámcsapástól leégett. 1860 körül omladozó állapota miatt lebontották, de a megmaradt torony a környék egyik legrégebbi műemléke.

somogyi partról dereglyékkel szállított gabonát is öröltek. Számos családnak nyújtott megélhetési lehetőséget az embert próbáló jégi halászat és a nádvaság is.

A mai község 3 faluból alakult, a Nosztori-völgyben Nosztre, az alatt Csopak és a mai vasútvonal felett Kövesd község helyezkedett el. A szőlőművelés és a borászat mellé, a 20-as

pedig már a 14. században kuriális nemesek birtokolták, és később a káptalan is szerzett itt földeket. A török hódoltság idején a környék eléggé elnéptelenedett, Csopakon és Kövesden is kevesen éltek. A 16. század második felében a tihanyi, majd a veszprémi vár bérlé. Csopak 1615 után került vissza földesuraihoz. Csopak középkori Szent István temploma a

Szent Miklós egyháza néven.

A Nosztori-völgy felső része jelentős római kori lelőhely, valamint a nyomtalanul elpusztult középkori Nosztori (Nostre) falu valószínű helye. A Nosztori-völgy északi végében karsztforrásokból eredő Séd patak iramló vize sok vízimalom kerekét forgatta. Az Árpád-korban királyi birtokként kezelt szőlőkön kívül a vízi-

Csopaki Képzőművészeti Egyesület
május 25. (péntek) - június 10. (vasárnap)

Lelkes László grafikus
június 13. (szerda) - július 1. (vasárnap)

Potyondi János grafikus
július 4. (szerda) - július 15. (vasárnap)

A Paloznaki Hímzőkör és az Alsőörsi Csipkeműhely kiállítása
július 18. (szerda) - július 28. (szombat)

Csopaki Művésztelep alkotói
július 30., (hétfő) - augusztus 12. (vasárnap)

Szél József fadaragó művész és Zsolnay Tímea Textilképek, tülklámpások
augusztus 15. (szerda) - augusztus 26. (vasárnap)

Lakatosné Nagy Zsuzsanna és Niederhoffer Edina fotó kiállítása
augusztus 29. (szerda) - szeptember 9. (vasárnap)

A megnyitók egységesen 18 órakor kezdődnek!

Gál Tamás csopaki mesterszakács balatoni halas ajánlata

Gál Tamás mesterszakács 1996 óta él Csopakon. Szakácsként 1989-ben végzett. Kisebbit kitérőket követően három évig Zircen az Erzsébet Kórház ételmezési vezetőjeként dolgozott majd 2015-ben letette a mestervizsgát és két évig a Zirci Apátság főszakácsaként dolgozott. 2017 októbertől pedig Csopakon az óvodai konyhát vezeti, amely az helyi, önkormányzati és az Üdülőfalu igényeit elégíti ki. – Hamarosan elkészül az új, modern konyha az Üdülőfaluban, amely minden igényt kielégít. Arra a kérdésre, hogy melyik a kedvenc étele – a paprikás csirke galuskával válaszolta. Azért, mert egy nagyon régi magyar étel és nagyon finom. Megkérdeztük a mesterszakácsot, hogy mi a véleménye az úgynevezett „újragondolt” ételekről. Jómagam konzervatív szakács vagyok, ragaszkodom a régi

magyar ételekhez, azok ízvilágához, természetesen lehet „kísérletezni” az ételekkel, de ha engednék a csábításnak úgy gondolom, hogy 50-60 év múlva teljesen eltűnnének a klasszikus magyar ételek a gasztronómiai palettáról – vélekedett Gál Tamás.

Arra kértük a mesterszakácsot, hogy készítsen el három balatoni ételt, olyat, amelyet akár a helybeliek akár

éles késsel a keszegek oldalát mélyen, a gerincig beirdaltam. *Próbáljuk a lehető legsűrűbben bevagdostni, legalább 2-3 milliméterenként, úgy, hogy közben az összes Y-szálkát átvágjuk a halban, közben hallani ahogy reccsennek a penge*

alatt. A halak mindkét oldalát alaposan

az itt üdülők könnyen tudnak készíteni. Elkészült a sült balatoni keszeg, a Dorozsmai molnárponty (ezt az ételt a Balatonnál az 1800 évek végétől jegyzik a szakácskönyvek, Csopakon egykoron híres

megsózom, beborsozom. Egy tálban összekeverem a lisztet a paprikával, egy nagyobb csipet sóval és borssal is ízesítem. Egy mély serpenyőben felforrósítom az olajat, majd a halakat egyenként a lisztbe forgatom, lerázom a felesleget, azután a forró olajba eresztetem. A keszegeket

volt a hét órálomalmáról) és végül a fogas orly módon, amelyekhez közzétesszük az elkészítés módját. Jó étvágyat kívánunk hozzá! Íme Gál Tamás mesterszakács receptjei: A hal belsejét eltávolítottam. Egy

gőben 5-8 perc alatt, többször is megfordítva az olajban, ropogósra/kopogósra sütöm. A sült halakat egy papírtörkövel bélelt tálba teszem, vagy szikkadt kenyérre, leitatom róla a felesleges olajat, majd azonnal, frissen melegen tálalom.

gőben 5-8 perc alatt, többször is megfordítva az olajban, ropogósra/kopogósra sütöm. A sült halakat egy papírtörkövel bélelt tálba teszem, vagy szikkadt kenyérre, leitatom róla a felesleges olajat, majd azonnal, frissen melegen tálalom.

Fogas Orly módon:

A fogast kibeleztem, kifiléztem. A halhúst leöblítjük, papírkendővel felitatjuk róla a nedvességet, a látható szálkákat (csipesszel) kihúzogadjuk. Bedörzsöljük kevés citromlével, fél órára kissé besózzuk, folpackkal letakarjuk, sütésig a hűtőbe tesszük. A tojásokat megmossuk, kettéválasztjuk, a fehérjét 1 csipet sóval kemény habbá verjük. A lisztet mély tálba szórjuk, összekeverjük 1-1 csipet sóval és frissen őrölt borssal, közepébe mélyedést készítünk, majd a tojások sárgájával és a sör egyharmadával simára keverjük. Apránként

hozzáöntjük a maradék csíksórt, végül kíméletesen beleforgatjuk a tojás habot is (meglehetősen sűrű masszát kapunk, amelyet a tojás hab néhány perc múlva kissé felhígít, így nagyszerűen lehet vele dolgozni). Jókora edényben/fritőzben felforrósítunk 3-4 ujjnyi olajat. A halhúst szárazra töröljük, 3-4 cm széles darabokra

csíkokra vágjuk, egyenként belemártjuk a masszába, kissé lecsepegtetjük, és a forró, de nem túlhevített olajban mindkét oldalukat aranybarnára sütjük. Papírkendőre szedve felitatjuk a halról az olajat, tálra rendezük köretként vegyes zöldségköret, petrezselymes burgonya illik hozzá.

Dorozsmai Molnárponty:

A pontyot kibeleztem, kifiléztem. A halszeleteket megmossuk, lecsepegtetjük, fél órára besózzuk. A szalonnát apróra felkockázzuk. A hagymát meghámozzuk, finomra vágjuk. A zöldségeket megmossuk, a paprikát kicsumázzuk és felkarikázzuk, a paradicsomot meghámozzuk és gerezdekre vágjuk, a gombát vékonyan felszeleteljük. A szalonnát zsírára pirítjuk, megfolyasztjuk benne a hagymát, majd lehúzzuk a tűzről, meghintjük a piros paprikával, hozzáadjuk a paradicsomot, a zöldpaprikát és a gombát, ízlés szerint sózzuk, borsozzuk. Vissza-

tesszük a tűzre, fedő alatt félpuhára főzzük (10-12 perc), végül elkeverjük a tejföllel. Köz-

olajat felforrósítjuk, és mindkét oldalukon pirosra sütjük benne a

ben enyhén sós vízben kifőzzük a tésztát, leszűrjük, lazán összekeverjük a tejfölös-lecsós ragu felével, csinos tűzálló tálba/tepsibe terítjük, és elsimítjuk rajta a maradék lecsót. A süttőt előmelegítjük 200 °C-ra. A halszeleteket zsemlemorzsába forgatjuk. Az

halszeleteket. A tészta tetejére rendezzük, majd a sütőben jól átforrósítjuk (15-20 perc). Paradicsom- és paprikakarikákkal, petrezselyemmel díszítjük, forrón tálaljuk. Külön tálkában további tejfölt kínálhatunk hozzá.

A CSOPAKI – és ami mögötte van

A csopaki bor történelmében az utóbbi évtizedekben történt törekvések minden bizonnyal kiemelt szerepet játszottak: A Csopaki Kódex védjegyrendszer kialakítása után a tavalyi évben még egy lépéssel előrébb került a csopaki bor a világviszonylatban is egyedülálló karakterének erősítésében, hiszen a Csopaki immár önálló eredet-megjelölésként használható. Kovács Tamással, a Szent Donát Birtok vezetőjével beszélgettünk a Csopaki-ról.

- Milyen alapokon nyugszik a Csopaki Kódex védjegyrendszer, illetve melyek azok az alappillérek, amelyek szerint elnyerhető a kódexes besorolás?

- A Kódex tulajdonképpen a termelők által, Csopak Község Önkormányzatának segítségével életre hívott, alulról szerveződő védjegyrendszer, amit a dűlős szintű csopakira találtak ki. Ez egy lassan háromszáz

éves, öt faluból – Csopak, Paloznak, Lovas Alsóórs, Felsőórs – álló hegyközség, ami mindig is csopakiként árulta a borát. A célunk az volt, hogy ezt levédjük, és a csopaki bor európai szinten kapjon egy hivatalos eredetvédelmet. A tavalyi szürettel ez sikeresen elindult. Eddig a Balatonfüredi-Csopaki borvidék neve szerepelt az itteni borokon, most már azonban Csopak egy önálló eredetvédelmi kategória.

- Milyen bor kerülhet Csopakiként a polcokra?

- A klasszikus csopaki bor száraz olaszrizling. Történelmileg 15 százalékban szabad furmintot hozzáadni, a savtartalom miatt. Két minőségi kategóriát különböztethetünk meg: A hegybort és a dűlőbort. A hegybortban össze lehet házasítani a dűlőket, a dűlőbortban pedig csak egy adott dűlőben termett szőlő lehet. A kódex ennek a rendszernek volt egy előfutára, amely azonban természetesen továbbra is működik. Az új eredetvédelem gyakorlatilag a kódex leképezése, dűlőszinten a

kódex szabályait követi. A hegybor egy kicsit megengedőbb, de az is egy nagyon szigorú szabályok alapján minősített terméket jelöl.

- Mi várható el egy kódexes eredet-megjelölésű bortól?

- Mindenekelőtt a Kódex előír egy organikus gazdálkodást, előír egy egységes stílust, így ha megkóstolja az ember, akkor alkoholban, savban nagyjából hasonló stílusúaknak kell lenniük a boroknak. A különbséget a dűlők karaktere adja, ami szigorúbb, mint az EU-s. Plusz garanciát jelent, ha valaki egy dűlős Csopakban a Kódex védjegyével is találkozhat. A Kódex így általában egy stílusműhely.

- Mennyiben számít egyedülállónak a „Csopaki” eredet-megjelölés?

- A „Csopaki” eredet-megjelölés azt a mintát követi, mint ahogyan egy jó francia vagy olasz eredet-megjelölés is működik. Ebben úttörő a

Csopaki, amivel a minisztérium is szeret példázni, illetve mintának felhasználni azt, amit megleptek az itteni termelők. Innen tovább tulajdonképpen már nincs is hová.

- A XIX. század végén végigsöprő filoxéra járvány után miért döntöttek a termelők az olaszrizling telepítése mellett?

- Kereskedelmileg is jobban eladható bor volt, maga a szőlőfajta is rezisztens rengeteg mindenre. Emellé furmintot vagy juhfarkat – tehát egy savfajtát – tettek. Ezt a száz évvel ezelőtti, klasszikus hagyományt védi most az eredetvédelem. Ha mostantól valaki másfajta borokat készít, azon sem Csopak, sem a dűlők neve nem szerepel-

Plul-malom története

Kisfaludy u. 16. sz. Az 1277. május 12-i csereszerződés szerint a Nosztréba vezető út alatt kettő malom épület volt. Jelenleg a Nosztori-völgybe vezető út alatt három malomépületünk van, ebből minden bizonnyal kettő alapjában több mint 700 éves. 1588-ból ismeretes, hogy a csopaki Gellért Illés malomadót fizet a tihanyi várnak. Valószínű tehát, hogy a török időkben is legalább egy malom működött a csopaki malmok közül.

A veszprémi Káptalanak 1082-re datált és később hamisnak bizonyult oklevelében is három csopaki malmot említene. A Séd vízfolyása évezredek óta változatlan. Még a ró-

maiak is a Séd mellé építették a téglágotó kemencéjüket. Így tehát évszázadok óta egy helyen vannak malmaink, még ha újjáépítették is, ahogy ezzel a malommal történt. Molnár Kálmán, kinek a mai Vigmolnár Csárda alatt is volt a malma, 1910-be elbontatta az itt lévő öreg malmot és épített a helyére egy újat. Mivel lányát Plul Vilmos vízimolnár vette feleségül, így a malom a Plul Családé lett. A XVIII. században Csopakra települt családról még lesz szó a többi malomnál. Az 1950-években elveszik Plul Jenő és Kálmán malmát, államosítják és bérlőnek adják ki. Az utolsó bérlő Sebők József még az 1970-es években működtette e malmot.

Ma berendezésében is ép, látogatható ipari műemlék, helytörténeti gyűjteménnyel gazdagítva.

Vízimalom (Plul malom)
8229 Csopak, Kisfaludy u. 16.
Tel: + 36 30/233-9594
Nyitva tartás:
május 18-tól október 30-ig

Hétfő: Szünnap
Kedd: 9-12 és 14-17 óra
Szerda: 9-12 és 14-17 óra
Csütörtök: 9-12 és 14-17 óra
Péntek: 9-12 és 14-17 óra
Szombat: 9-12 és 14-17 óra
Vasárnap: 10-12 és 14-17 óra

Belépődíj: 300 Ft/fő teljes árú, 200 Ft/fő kedvezményes.
Kedvezmények: diákigazolvánnyal 24 éves korig illetve 65 év felett)

Olaszrizling Tanösvény

Csopak és Paloznak községek önkormányzatainak támogatásával 2006. tavaszán hozták létre az Olaszrizling Tanösvényt.

A csopaki Petőfi Sándor utcától a paloznaki Tódi útig 12 darab ismertető tábla mutatja be a Balaton-felvidék jellegzetes szőlőfajta, ezen a vidéken jellegzetes vörös színű talaj kialakulását, a szőlőművelés fontosabb lépéseit, az ökológiai egyensúlyt befolyásoló tényezőket, a szüreti munkákat, a borvidék jellemzőit.

Megközelítése: A csopaki vasútállomásról indulunk a zöld jelzésen felfelé a Kossuth utcán, majd kb. 800 méter után

jobbra fordulunk a Petőfi utca felé. Innen indul a tanösvény, és a paloznaki Tódi utcáig halad.

Az egyedi népművészeti motívumokkal díszített táblák ismertető szövegét Tamás Jenő csopaki borász írta, a fo-

tókat Tamás Ervin készítette.

Évszakoktól függetlenül betérhetünk a pincészetekbe, ahol megkóstolhatjuk a hegy levét, miközben a páratlan balatoni panorámában gyönyörködhetünk.

Miért népszerű a csopaki strand?

Fotó: Tóth Zoltán

A megszokott magas színvonal és a gyönyörű környezet mellett minden évben valami újdonsággal várjuk a pihenni vágyókat – mondja **Béndek Edit** strandgondnok.

Így van ez az idei évben is, hiszen már három vízi napozó stéggel várjuk a strandolókat, ebből az egyik teljesen új, ami kétszáz négyzetméteres. A kék óriás csúszda is teljesen új, új nyomvonalon lehet a Balcsiba csobbanni. Az idei szezonra teljesen megújult a strand hangtechnikai berendezése és szuper gyors WIFI áll rendelkezésre, aminek a jelszavát a bejáratoknál függesztjük ki. A különböző korosztályokra gondolva idén is lesz vízi aerobik, jóga, a legkisebbekre gondolva, szintén az évek óta sikeres gyermek animáció is folytatódik. Június 15-től pedig wellness szolgáltatás nyílik a strandon, ahol fitnesz gép, masszázs, az évszakok függvényében pedig szauna várja a kedves érdeklődőket. S talán a legfontosabb, hogy az idei évben nem emelkedtek a belépők árai.

Közel egy évszázada a fürdőzőkért – Csopak Strand akkor és most

A Balaton északi partjának egyik gyöngyszemeként is számon tartott Csopokról leginkább a világviszonylatban is ismert olaszrizling, és az évről évre fejlődő, igen kedvelt strand jut az ember eszébe, amely hatalmas, árnyas fáival nyújt menedéket a nap és meleg elől a vízpartra húzódnó népes látogatóhadnak.

Éppen ezért talán még nehezebb elképzelni, hogy a strand hivatalos indulásakor – bő kilencven évvel ezelőtt – milyen lehetett az a táj, az a partszakasz, ahol most több száz nyaralóvendég piheni ki az év fáradalmait. A csopaki fürdő-kultúra ugyanis – mint ahogyan az több hasonló, kisebb Balaton-parti településnél is megfigyelhető, csak a XIX. század végén, illetve a XX. század elején kezdett ébredni, hosszú

évszázadokig tartó álmából.

A századforduló környékén üdülők helyett még nyaralóvillák tarkították a csopaki-kövesdi tájat, a Balaton vízében ekkor még a falu asszonyai mosták a ruhákat, illetve vízvételi lehetőség volt a falubeliek számára. A jószágot szintén a Kerekedi-öböl partján csutakolták tisztára, az első fürdőzők is velük együtt érkeztek: A libákat terelgető gyerekek nagy előszeretettel gázoltak bele a hűsítő vízbe. Az első világháború után, 1926-ban alakult meg a Csopaki és Kövesdi Fürdőegylet, a település akkori háziorgosának és iskolaigazgatójának igen aktív közreműködésével. Akkoriban sikerült kialakítani és rendezetté tenni a mai strand területét, amely a fürdőegylet tagjainak szorgalmas munkája ré-

vén hamar népszerűvé vált a nyaralók körében is. A második világháború alatt azonban a strandfürdő berendezését és épületeinek fából készült részeit az utolsó deszkáig elhordták, a strand így ismét elhanyagoltta, a fürdőegylet pedig a világegést követően nem folytathatta tevékenységét a szocialista rendszerben. Az első fejlesztésre 1955-ig kellett várni, majd az üdülőtelep megépítése után, az 1970-es évek elején történt egy komolyabb bővítés, amely során a strand területe véglegessé vált. A '80-as, '90-es évek folyamatos fejlesztéseit követően 1996-ban adták át a strand – ma is látható – főbejáratát, amely 90 év, kissé hányattatott története után is szeretettel fogadja be az ide látogató, pihenni vágyó vendégeket.

Megnyitottunk: Utazni, felfedezni és megélni

Kedves Olvasó és kedves Vendég!

Kinyitottuk Információs Irodánkat a csopaki vasútállomáson. Minden tavasz magában hordozza az újrakezdés varázslatát. A Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület, akárcsak a természet, megújult energiákkal lát munkához, hogy Önök még jobban érezzék magukat Csopakon. Még több mindent lássanak, még több élményben legyen részük, legyen az túrázás, gasztronómia vagy éppen kultúra.

A Riviéra teljesítménytúrái során többször bejártuk a környékbéli túra utakat, így első kézből tudunk beszámolni a látnivalókról, tippeket adni, merre érdemes elindulni, ám nem csak a zöldben. A Riviéra rej-

tett kincseit fedezhetik fel segítségünkkel.

Idén is számos kulturális eseménnyel készül a település, ezekről is örömmel adunk tájékoztatást, ahogyan a Balaton Riviéra öt falujának és a szomszédos városoknak a programjairól is.

gyeiket, megvásárolhatják nálunk. Idén méginkább alkalmazkodtunk az utazási igényekhez, már júniusban is nyitva leszünk vasárnap délután 15.00 órától 19.30-ig. Július 1-jétől augusztus 31-ig pedig reggel 9.00 órától este

Továbbra is működik a Kofferkönyvtárunk, árulunk jó borokat és apró kézműves ajándékokat, de a Tihanyi Szabadtéri Játékok előadásainak színházjegyeit, a vonatje-

19.30-ig nyitva leszünk, állunk rendelkezésükre! Várjuk Önöket szeretettel!

Mottónk: Utazni, felfedezni és megélni! Igyekszünk hozzásegíteni Önöket ehhez.

Egyre népszerűbb a Csopaki Üdülőfalu és Kemping

Egyszerűen azért, mert a terület ősparkjának és a Balaton közelségének sajátos kisugárzása van, a terület infrastruktúrális fejlesztésének köszönhetően pedig, a 2014-es nyitás óta tartottak már itt hangulatos esküvőt, hivatalos fogadásokat, baráti és iskolai összejöveteleket, csak úgy, mint nemzetközi Polski Fesztivál találkozót, de

a Hello Wood nemzetközi építészeti csapata is itt alkot, az idei évben az Üdülőfalu már harmadik alkalommal ad otthont a Városok és Falvak Szövetségének településeiről érkező gyermeknéptánc találkozónak, de nagyon sok sport tábornak, edzőtábornak is.

Az Üdülőfalu mindössze pár perc sétára található a gyermek-

barát strandtól, ahová vendégeinknek belépőkártyát biztosítunk. Ideális helyszín gyerekek üdültetésére, osztálykirándulásokra, kerékpártúrákra, Balaton-felvidék kirándulásokra. Területén két sportpálya biztosítja a kellemes szórakozást, ki-kapcsolódást.

A Csopakon és környékén található nevezetes-

ségek gyermekek és felnőttek számára egyaránt tartalmaz időtöltést nyújthatnak. A közelben fekvő Balatonfüredre (kb. 6 km), Tihanyba (kb. 12 km), nagyszerű kirándulásokat lehet tenni. Romantikus turista útvonal vezet a Koloska-völgybe, a felnőtteknek pedig érdemes sétát tenni a helyi pincészetekhez.

Vendégeink részére az Üdülőfaluiban a szálláshoz reggelit biztosítunk. Szalonasütésre, tábortűzrakásra is lehetőség van. A területen büfé található. Wi-Fi kapcsolattal rendelkező nagytermünk kitűnő helyszín előadások, megbeszélések, színházi- és táncpróbák lebonyolítására.

Az Üdülőfalu 2018.

április 30-tól nyitva tart. Szeretettel várjuk Önöket az idei szezonban is!

Csopaki Üdülőfalu és Kemping (volt Ifjúsági tábor, 8229 Csopak, Sport u. 9.) Érdeklődni, szállást foglalni az udulofalu@csopak.hu e-mail címen lehet, vagy a www.csopakiudulofalu.hu oldalon lehet.

Itt a jó idő, irány a mezítlábas park!

A település mindig is kitűnt valamiben. Elenjárt a környezetvédelemben, hogy a helyi lakosok megfelelő egészségügyi ellátásban részesüljenek, létrehozták a Csopakért Egészségért Programot. Folyamatos fejlesztések (út- és járdafelújítás) jellemzik Csopakit, ráadásul szép, gondozott közparkjaik és strandjuk is van.

Idén a csopaki strand új csúszdával, egy 200 négyzetméteres vízi napozóstéggel és egy wellness részleggel várja az érdeklődőket. Ugyanakkor a kíváncsi szemeknek az is feltűnt, hogy a községben három éve működik a strand mellett, Paloznak irányában egy fitness park, mezítlábas ösvénnyel. Az országban még mindig kevés helyen található ilyen, a környékben pedig nincs is. Csopakon

viszont létezik ez a különlegesség. - *A csopaki mezítlábas ösvényt 2015-ben adtuk át, a rendezett, parkosított területen, eltérő anyagú felületeken sétálhatunk. A kavicsos, köves, zúzottköves felületek mellett fenyőkéreg, fakorong burkolat, fenyőtoboz, meggyag, téglák és kiskockakő burkolatok színesítik az ösvényt. A látogatók néhány fa akadályon, egyensúlyozó gerendákon, farönkökön tehetik próbára ügyességüket és egyensúlyérzéküket, ha pedig elfáradnánk, kényelmes padokon, árnyékban pihenhetünk, vagy akár a víz partján figyelhetjük a Balaton élővilágát – nyilatkozta Ambrus Tibor polgármester, aki örömmel számolt be arról is, hogy kicsik, nagyok és felnőttek egyaránt használják.*

A mezítlábas parkok, vagy más néven Kneipp-parkok ötlete a

Sebastian Kneipp által kifejlesztett egészségmegőrző módszeren alapszik. Ezekben a parkokban olyan különleges utakon gyalogolhatunk, melyeknek burkolata eltérő alapanyagokból készült. Megtapasztalhatjuk, milyen érzés - többek között - a nagyobb, meleg köveken, kisebb folyami kavicsokon, fakérgen, tobozokon, hűsítő gyepen vagy homokban járni: ezáltal fejlődik a talpi érzékelés, felpezsdül a vérkeringés, és az ösvényeken elhelyezett akadálypályákon az egyensúlyozást is gyakorolhatjuk. Az eltérő anyagokon sétálva természetes, változatos talpmasszázsban részesülünk, minden felület más-más talpi reflexpontot stimulál. Egy ilyen mezítlábas túra erősíti az érfalakat, felfrissít, és jótékony hatást fejt ki az anyagcsere folyamatokra is. Mezítláb járni már önmagában is egészséges, hisz ilyen módon csökkenthető a lúdtalp kialakulásának kockázata, sőt, a rendszeres mezítlábas járástól javulhatnak a krónikus betegségek és akár a hátfájás is megszűnhet. Egy-egy ilyen túra jótékonyan hat az ér-, és idegrendszerre, és erősíti az izomzatot is.

Ha valaki tehát Csopakon, a strand környékén jár, mindenképpen próbálja ki a mezítlábas ösvényt, utána pedig a nagyon jól felszerelt fitness parkot, és ha esetleg kerékpárral érkezett, megcsodálhatja még a település nevezetességeit, gyönyörködhet a mediterrán hangulatú tájban. A szépséget és a sportot így egybe lehet kötni.

Mezítlábas ösvény

A mentőmellény használata életet menthet

– hasznos tanácsok, hogy mit tegyünk, és ne tegyünk a vízben

Az elmúlt év nyarán drasztikusan megnőtt a halálesetek száma a Balatonban. A 2017-es év negatív rekordnak számított, az utóbbi tíz évben tavaly haltak meg a legtöbben. Tar Mihály, a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatának szóvivője szerint mindez elkerülhető lenne, ha az emberek jobban odafigyelnének és óvatosabbak lennének.

A fotón Horváth Anna látható, aki a strandon látja el, annak nyitvatartási idejében a vízimentő szolgáltatást.

- *A víz egy nagyon kellemes közeg, nem félni kell tőle, hanem tisztelni. Ha valaki tudja a szabályait és ismeri annak veszélyeit, és saját képességeivel tisztában van, akkor nem hiszem, hogy veszélybe kerülhet strandolás közben. Eltekintve azon betegségektől, szervi problémáktól, amiről nem tud és az a Balatonban jön ki. Ha valaki tudja, hogy nem tud úszni, akkor ne ugorjon a több mint két méteres vízbe a vízi bicikliről, mert nem fogja tudni megoldani a problémát – kezdi a beszélgetést Tar Mihály, aki szerint, ha egy kicsit is figyelemmel kísérjük a híradásokat, akarva-akaratlanul hallhatjuk, hogy milyen sok áldozatot szednek hazai vizeink. A vízimentők számtalan alkalommal foglalkoztak és foglalkoznak a megelőzéssel, ám erőfeszítéseik ellenére újra és újra bekövetkezik egy-egy tragédia.*

Tar Mihály egy nagyon fontos esz-közre hívja fel a figyelmünket, ez pedig a mentőmellény használata, amely életet menthet. Mindezt nem kell szégyellni, fel kell venni, be kell csatolni, és így közlekedni a vízbiciklivel vagy akár horgászni a csónakban. A jogszabályok ugyan ennek a felhúzását nem teszik kötelezővé, de többször bebizonyosodott, ha valaki használja, akkor fenn marad a vízen, nem fullad bele.

Célszerű figyelni a vihar előrejelzéseket is. Manapság az okostelefonok világában le lehet tölteni olyan applikációt, amely előre jelzi a vihart. Tavaly nagy visszhangot váltott ki Bagyó Sándor a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatának elnökének

Facebook bejegyzése, amikor kitétt egy szonár (ultrahangos kereső) képet, amelyen egy élettelen test volt. Ezt látjuk, amikor a feltételezett eltűnés helyszínén keressük az eltűnt személyt. Itt már nincs esélyünk az újraélesztésre sem. Hazai vizeink többségében nem lehet szabad szemmel látni a víz alatt. Ezért akik elmerülnek, nem láthatóak, a segítségükre érkezők nem látják, hol vannak, így az esetek nagy többségében már nincs esélyük a túlélésre. Jobb esetben a holttestüket néhány óra alatt ultrahangos szonárral megtalálják, de van, akiket csak napok után vet ki magából a víz.

Tar Mihály végül elmond néhány jó tanácsot a teljesség igénye nélkül. Ne fürdjünk teli gyomorral, étkezés után minimum egy órát, de inkább kettőt várjunk, mielőtt vízbe megyünk. Soha ne ugorjunk felhevült testtel a vízbe, hűtsük le magunkat előtte, elsősorban az arc, a tarkó és a szív tájékát. Ha fázunk, azonnal jöjjünk ki a vízből! Soha ne ússzunk egyedül, társnak lehetőleg úszni tudó felnőttet válasszunk, lehetőleg a parttal párhuzamosan haladva, partközépen tegyük mindezt. Figyeljük a strand területét határoló bójásort és a tájékoztató táblákat. Ne fürdjünk alkoholos állapotban vagy egyéb tudatmódosító szer hatása alatt. Ismeretlen helyen soha ne ugorjunk a vízbe, sekély víz esetén gerinc, nyaki-gerinc sérülést szenvedhetünk, aminek a következménye maradandó egészségkárosodás vagy halál is lehet. Ha a víz hirtelen mélyül, és nem rendelkezünk biztos úszástudással, vízbe is fulladhatunk. Ugrálni csak a kijelölt helyen szabad, megfelelő vízmélység és mederviszonyok esetén. Ha az örvény ne adj Isten lehúz, akkor ne kapálózunk. Vegyünk egy nagy levegőt és hagyjuk, hogy az örvény levigyen a mederfenékre, onnan oldalirányban elrugaszkodva tudunk belőle kiúszni. Vihar idején a fürdőzés életveszélyes, ha működik a viharjelző rendszer (Balaton, Fertő-tó, Velencei-tó), kövessük figyelemmel annak figyelmeztetéseit. Gumicsónak, gumimatracs és egyéb felfújható fürdőeszköz használata közben, elsodródás esetén nem szabad azt elhagyni, bele kell kapaszkodni. Ha a szél és hullámmozgás elsodorta a felfújható fürdőeszközt, nem szabad utána menni, a legrövidebb úton a partközébe, partra kell menni.

Csopaki nyári programok 2018

Pannon Pálinka Napok

2018. július 5-7

(Fürdő utcai parkoló)

- 07.05.:** Párlatverseny eredményhirdetés
Stand-up - Erdei Sándor
Balkán Fanatik, Pető Ádám gitárkoncertje
- 07.06.:** Fourtissimo Együttes koncertje
Lenthár Balázs akusztikus gitárkoncertje
- 07.07.:** BELAU, Fűred Dixieland Band,
Grunting Pigs Duo

2018. július 19.
A Tzafit Yoav táncegyüttes műsora

2018. július 28-29. (Csopak Strand)
Klassz a parton

2018. augusztus 2. (Csopak Strand)
New Divide Koncert

Csopakabana

2018. augusztus 4.

(Csopak Strand)

Intermezzo Latin Club
Sambrazil Show, Gyöngyhalász Zenekar

Csopak Napok

2018. augusztus 17-20

(Fürdő utcai parkoló)

- 08.17.:** Blue Cafe Band
Mystery Gang
Nemes „Kölyök” Gábor
- 08.18.:** Fiat Polski felvonulás
Polski szabadtéri kiállítás
Rakonczi Imre
Jambalaya
- 08.19.:** Zongorista Találkozó
Frisson Zenekar
Demény Gergely (fingerstyle gitár)
- 08.20.:** Petőfi Színházi ünnepi előadása
Rulett Együttes
Tűzijáték

Heppiend

2018. szeptember 8.

(Csopak Strand)

Rulett
A szervezők a programváltozás jogát fenntartják!

Balatoni blues Csopakon

A "GRUNTING PIGS"
Pribojzski Mátvás – az egyik legismertebb hazai és nemzetközi szinten is jegyzett, elismert szájharmonikás, énekes, dalszerző, valamint Szász Ferenc – gitáros hosszú évek óta működő, – hazai és európai klubokban, fesztiválokon is rendszeresen fellépő -, aktívan koncertező, akusztikus blues duó formációja. A csopaki fellépésük apropóján Pribojzski Mátvással beszélgettünk.

Mióta koncertezik a Grunting Pigs Duo formáció, kiket ismerhetünk meg bennetek?

- A duó formáció már egy évtizede létezik, korábban, ahogy a zenekarommal is, a saját nevem alatt „Pribojzski Mátvás duó” (néha trió, illetve band) néven léptünk fel hazai és nemzetközi klubokban, fesztiválokon egyaránt, illetve készítettünk lemezeket. 2015-ben döntöttem úgy, hogy külön nevet kell adnunk a duó formációnak, így született meg a „Grunting Pigs” (Röfögő Malacok) név, amely egy akusztikus blues duó jómagam, Pribojzski Mátvás (szájharmonika, ének), valamint Szász Ferenc (gitár, vokál) felállásban.

Honnan jött a névválasztás?
Mindenképpen valamilyen „Pigs” nevet akartam adni a formációnak, mivel mindketten imádunk főzni, enni, inni, jól érezni magunkat, - akár a hedonisták - és természetesen együtt zenélni, ráadásul a Pigs szónak van kötődése a blues műfajhoz is, így a kérdés annyi volt, hogy milyen „Pigs” legyen. Egy kellemes nyári balatoni hal-évsé közben mondta a

párom, hogy ti olyanok vagytok Ferivel, mint a röfögő malacok... Abban a pillanatban eldőlt a név.

Milyen zenét képvisel a Grunting Pigs Duo?

- Röviden és egyszerűen: akusztikus blues. Annak ellenére, hogy sokan azt gondolják, hogy a blues zene szomorú és egyeseknek unalmas, a mi műsorunk egy teljesen más oldalát mutatja be ennek a csodás zenei műfajnak, rengeteg vidám rock & roll, blues & boogie, szerepel a repertoárunkban, amely kizárólag angol nyelvű saját szerzeményekből és tradicionális, autentikus blues számok egyéni újragondolásából áll.

Honnan, milyen zenei világból építkezik a formáció? Milyen példaképeket követtek a repertoárotok összeállításánál?

Elsősorban a korai blues zenéből, (Jimmy Reed, Sonny Boy Williamson, Little Walter, Muddy Waters, Joe Hill Louis), de nagy hatással van ránk a 60'-as-70'-es évek soul zenéje is (Ray Charles, Sam Cooke, Bill Withers) és még sokan mások.

Mit jelent számotokra a Balatonnál zenélni? Neked, mint alábbi zenésznek milyen ide – tulajdonképpen – hazajárni?

Mindketten imadjuk a Balatont és nagyon szeretünk itthon, a Balaton környéki rendezvényeken is fellépni. Egy turnézó zenésznek, aki rendszeresen utazik és a zenéből él, annak szinte mindegy hol lakik, mert mindig utaznia kell az adott helyszínekre itthon és külföldön egyaránt. Főleg, ha az ember blues

zenével foglalkozik... Mi szerencsére rengeteget turnézunk, utazunk, az otthoni koncertjeink mellett ismét megünnelünk tovább, Svájcba, Hollandiába, Belgiumba, közben pedig az új lemezeinkön is dolgozunk. Az alábbi zenész kifejezés talán nem is helytálló, egyszerűen csak egy blues muzikus vagyok, aki nagyon szereti a Balatont, a környéket és jelenleg (már 7 éve...) Balatonalmádiiban lakik, de előtte Budapesten éltem 11 évet, azelőtt pedig szülővárosomban Békéscsabán.

A környéken többször is felléptek már. Hogyan néz ki az idei turnéotok, hol fogtok játszani Csopakon, és a Balatonnál?

Szerencsére több felkérésünk is van. A Grunting Pigs akusztikus blues duó formációval július 7-én

fellépünk a Pannon Pálinka Napokon Csopakon, május 19-én játszotunk a zenekarral a csodálatos Homola Borteraszon Paloznakon és augusztusban megismételjük, valamint június 22-én játszunk Veszprémben az Oliva Étteremben, ahol vendégünk lesz Mr. Firehand (Dániel Balázs) nemzetközi hírví boogie-woogie zongorista, illetve a komplett zenekarral (Jumping Matt and his Combo) lépünk fel július 22-én Balatonalmádiiban a Hungarikum Fesztiválon.

Közérdekű információk
Wichtigste Informationen
Informations of public interest
Orvosi ügyelet – Artzlicher
Bereitschaftsdienst
Doctor on duty: Csopak: ①, ②, ③, ④: 8–16 óráig, dr. Imre Bence. Csopak, Fecske u. 1. Mobil: 20/526-6804. **További orvosi ügyelet:** Balatonfüred, Csárda u. 1.: ①, ②, ③, ④, ⑤: 16-08 óráig és ⑥, ⑦ nonstop. Tel.: 87/580-888
Mentők – Rettungsdienst
Ambulance: Tel.: 104. Balatonfüred, Fűrdő u.
Tűzoltóság – Feuerwehr
Fire brigade: Tel.: 105. Balatonfüred, Laposteleki u.17. Tel.: 87/580-119.
 Megyei ügyelet: 88/590-620
Rendőrség – Polizei
Police: Tel.: 107. ifj. Jánka István zászlós, Csopak, Kossuth L. u. 53. Mobil: 30/288-1833
Balatonfüred rendőrkapitányság:
 Fűrdő u. 15. Tel.: 87/482-288.
Megyei rendőr-főkapitányság:
 Veszprém, Bajcsy-Zs. u. 2. Tel.: 88/428-022.
Vízirendőrség – Wasserpolizei
Water Police: Balatonfüred, Tel.: 87/342-680. Siófok Tel.: 84/310-712
Polgárőrség – Bürgerwache
Civil Guard
 Bodaki Csaba, Csopak, Lápota utca 7. Tel.: 20/5697-900.
Településrendészet:
 Zsófi Miklós Tel.: 20/241-6590
 Rozgonyi Imre Tel.: 20/423-9572
Vámhivatal – Zollamt
Customs
 Veszprém, Pápai u. 49. Tel.: 88/577-470
 Félfogadás: ①, ②, ③: 8.00–12.00, 12.30–16.00; ④: 9.30–15.30; ⑤: 8.00–13.30 óráig.
Posta – Postamt
Post Office: Kossuth L. u. 73. Tel./fax: 87/446-670.
 Nyitva: ①: 8–12, 12.30–17.00, ②, ③, ④: 8–12, 12.30–16.00, ⑤: 8–12, 12.30–15.00 óráig.
Központi Katasztrófa Elhárítás: 112

Hibaelhárítás
Pannendienst
Emergency service
 E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Zrt., Hibabejelentés (0-24 h), Tel.: 06-80/533-533, Központi Ügyfélszolgálat, Tel.: 40/220-220
Dunántúli Regionális Vízmű, DRV, Balatonfüred, Kossuth L. u. 33. Tel.: 40/240-240.
 K-GAZ Kft., Veszprém, Mártírok útja 8. Tel.: 88/423-677
Autómentés-Abschlepp-dienst. Tel.: 188.
Egészségügyi szolgálat
Gesundheitsdienst
Public health service
Háziorvos – Arzt – Family Doctor:
 dr. Imre Bence, Csopak, Fecske utca 1. Mobil: 20/526-68-04.
Rendelők – Arztzimmer – Doctor's office: Csopak, Fecske utca 1. Tel.: 06-87-580-888. Rendelés: ①: 12–16; ②: 9–13; ③: 11–13; ④: 12–16; ⑤: 11–13 óráig. Paloznak, Fő u. 10. Tel.: 87/446-623. Rendelési idő: ⑥, ⑦: 9–11 óráig.
Fogorvos – Zahnarzt – Dentist:
 dr. Antal Judit, Balatonfüred, Csárda u. 1. (Bf. Rendelőintézet) Tel.: 87/580-886. ①: 13-18 (páros hét), ②: 7:30-12:30 (páros hét), ③: 12-17 (páros hét), 7:30-12:30 (páratlan hét)
Gyógyszertár – Apotheke – Drugstore: Salvator gyógyszertár, Kossuth L. u. 53. Tel.: 87/446-588. Nyitva: ①, ②, ③, ④, ⑤: 8–17.
Allatorvos – Tierarzt – Veterinary Surgeon: dr. Payr Egon, Balatonfüred, Galamb u. 13. Tel.: 30/9942-690, 341-879. ①, ②, ③, ④: 18-19.30 óráig.
Állatgyógyászati patika – Tierärztlich Apotheke – Veterinary pharmacy: Balatonfüred, Köztársaság u. 10. Nyitva: ①, ②: 9–10 óráig. Tel.: 30/9942-690.

Rendelőintézet – Klinik – Clinic:
 Balatonfüredi Rendelőintézet, Balatonfüred, Csárda u. 1. Tel.: 87/580-886
Kórház – Krankenhaus – Hospital:
 Balatonfüred: Állami Kórház, Gyógy tér. 2. Tel.: 87/584-584. Veszprém: megyei kórház, Kórház u. 1. Tel.: 88/556-000, 556-100.
Templomok
Kirchen – Churches
Szent István Király Római Katolikus Templom – Katholische Hl. Stefanskirche – R. C. Church. Kossuth L. u. 103. Szentmisék nyári rendje – Hl. Messen im Sommer – Summer Services: ⑥: 18.00 (nyári időszámítás); ⑦: 19.00 (Júl. 2-Aug. 28.); ⑧: 08.30, 19.00 (Júl. 2-Aug. 28.)
 Téli rend – Winterzeit: ⑥ 17.00, ⑦ 8.30.
Plébánia – Pfarramt – Parish. Paloznak, boldog Apor Vilmos utca 2. Tel.: 87/446-812
Református templom és lelkesi hivatal – Calvinische Kirche – Protestant Church (Calvinist): Paloznaki u. 2. Tel.: 87/446-306.
 E-mail: tislerg@invtel.hu
 Istentisztelet – Gottesdienst – Mass services: ⑦: 11.00
Műemlék látnivalók – Kunstdenkmäler – Antiquities
Vízimalom – Wassermühle – Watermill. Plul-malom, Kisfaludy u. 16. Tel.: +36 30/617-7017 Nyitva: május 18-tól október 30-ig.
 ②: 10-12 óra és 15-20 óra, ③, ④, ⑤, ⑥, ⑦: 10-12 óra és 15-18 óra. Belépődíj: 300 Ft/fő teljes árú, 200 Ft/fő kedvezményes. Kedvezmények: diákigazolvánnyal 24 éves korig illetve 65 év felett.
Csonkatorony – „Csonka” turm – X-th Century Tower. A középkori Szt. István király templom tornya, Kossuth Lajos u. – 73-as út sarkán.

Eőry-kúria. Kishegyi út 11. Épült: 1840 körül klasszicista stílusban. Pincéje agrártörténeti műemlék.
Ranolder-kastély – Schloss – Stately house. Magyar Növényvédelmi Gyűjteménytár, arborétum és gépkiállítás. Épült: 1861-ben romantikus stílusban. Ranolder János néhai veszprémi püspök nyaralója valamint növényvédelmi és agrokémiai állomás volt.
Kövesdi Szent Miklós-templomrom – Kövesder Hl. Nikolaus Kirchenruine. Kossuth L. u. 41.
 Református templom – Reformierte Kirche – Protestant Church. Paloznaki utca 2. Épült: 1798–1800 között késő barokk stílusban. Felújítva: 2000-2004. között.
Kövesdi parasztház – Bauernhaus – Peasant's dwelling. Épült a XIX. század végén. Kossuth L. u. 58.
Hősi emlékmű. A sportpálya mellett a szabadságharcok és az I-II. világháború áldozatainak emlékére. Készítette 1990-ben Berhidi Mária szobrász.
Takács-villa. Épült a XIX. század derekán klasszicista stílusban. A Füredi útról az Árok utcában.
Buday villa. Klasszicista kúria a XIX. századból. A Füredi útról a Budai utcában.
Vincellérház – Winzerhaus – Vine dresser's house. Épült a XIX. században. Budai u. 3.
Lóczy-villa. Dr. Lóczy Lajos (1849–1920) geológus-földrajztudós nyaralója volt 1892-től haláláig. A Füredi útról, Lóczy utca 9. sz.
Diszkút – Sauerwasser – Watermill. A strand főbejáratánál. Épült 1996-ban Szent István király és Boldog Gizella házasságkötésének millenniuma tiszteletére. Szénsavas gyógyvíz.

JELMAGYARÁZAT
ZEICHENERKLÄRUNG – LEGEND
 ① Hétfő – Montag – Monday
 ② Kedd – Dienstag – Tuesday
 ③ Szerda – Mittwoch – Wednesday
 ④ Csütörtök – Donnerstag – Thursday
 ⑤ Péntek – Freitag – Friday
 ⑥ Szombat – Samstag – Saturday
 ⑦ Vasárnap – Sonntag – Sunday

CSOPAK TV
Képújság nonstop,
helyi műsor minden este.
Stúdió: Kossuth L. u., általános iskola.
Hirdetésfelvétel: ifj. László György,
Tel.: 87/446-250

CSOPAKI HÍREK
 Csopak Község közeleti havilapja
Csopaki Hírek
Csopak község közeleti havilapja
 Megjelenik minden hónap 10-én.
 Szerkesztőség, hirdetésfelvétel:
 8229 Csopak, Petőfi u. 2.
 E-mail: csopakihirek@gmail.com
 Az újság e-mailben is megrendelhető!
Csopak a Facebook-on is!

A Csopaki Települési Értéktár eddigi munkájáról és jövőbeni terveiről Szabó János, a Települési Értéktár Bizottság elnöke tájékoztatja Kedves Olvasóinkat!

Csopakon, helyi civil közösségek képviselőinek részvételével, 2015. március 16-án tartották meg a Települési Értéktár Bizottság alakuló ülését, amely a képviselő testületi döntést követően kezdte meg működését. Az előírt hivatalos feladatok elvégzése mellett – többek között a Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadása – a Bizottság elsősorban előkészítő munkát folytatott és tájékozódott a térségi értéktárak munkájáról: 2015 nyarán a Balatonfüredi Járás, majd Veszprém megye értékeiről tartottak szakmai beszámolókat a Hungarikum Bizottság szakemberei. 2015 novemberében Csopak belépett a Városok és Falvak Szövetsége orszá-

Plul malom

gos, értéktári szervezetébe. Az érdemi munka 2015 decemberében kezdődött, amikor már konkrét, kidolgozott javaslatokkal tudott dolgozni a Bizottság. 2016 januárjában öt tételt vetünk fel a Települési Értéktárba: a **Plul malom**

Steinhausz György

épületét, a **csopaki olaszrizlinget**, a **Csopaki Kódex** eredetvédelmi rendszert, **Steinhausz György** életművét és a **Csopaki Hegyközség** jegyzőkönyveit a 1754–1880 közötti évekből. Az eddigi értékek mellett terveztük a Szent Miklós templomrom, a Csonka torony, a Ranolder kastély, a Növény- és Talajvédelmi Állomás és

Az Angolkisasszonyok Apácarendnek volt a nyaralója. Veszprémben iskolát fenntartó tanítórendet Ranolder János püspök hívja Veszprémbe, zárdát, iskolát és internátust (kollégium) épített számukra. Elemi népiszkola, polgári, tanítóképző és felső kereskedelmi oktatása folyt. A tanárnőknek volt a nyaralója Csopakon melyet a XIX.-XX. század fordulóján építettek.

az Angolkisasszonyok nyaralójának (ma Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának épülete) felvételét az épített örökség kategóriába, ami 2017-ben meg is történt. Szellemi hagyományaink közül fontosnak tartom megemlíteni a Ní-

vó-díjas, több országos fesztiválon, külföldi fellépéseken is részt vevő Kaláris Néptáncgyűttes három évtizednyi működését. Lényeges Sáner János szőlész vagy a csopaki temetőben nyugvó Hankóczy Jenő mezőgazdasági kutató életműve is. Kiemelném a csopaki Református Asszonykört, amelynek tagjai

Ranolder János (1806-1875) veszprémi püspök építtette 1861-ben Szentirmay József építés szerve alapján. A romantikus-neogót stílusú épület oromzatán egykor magyar szentek szobrai álltak.

nemcsak kivételes mandulás süteményeikről híresek, hanem az igazi kuriózumnak számító Asszonyfarsang hagyományát is híven őrzik és

ápolják. Számos természeti értékünk közül csak egyet említek: a Kerekedi-öböl. A terület védetté nyilvánítását helyi társadalmi szervek kezdeményezték az érintett önkormányzat támogatásával, így 1992-től hivatalosan is a Balaton-felvidéki Nemzeti Park vé-

Csopak értékei

detségét élvezzi. Csopakon kiemelten fontos a szőlő- és borkultúra, ezért szeretnénk, ha a csopaki olaszrizling (mint szőlő és bor egyaránt) illetve a Csopaki Kódex, mint a csopaki olaszrizling eredetvédelmére alapított védjegy

Csopaki Kódex

magasabb szinten, a megyei értéktárban is megjelenjen, vagy akár hungarikum szintre is felterjesztenénk. Veszprém megye eddig egy hungarikummal büszkélkedhet a Herendi porcelánnal. Tervezzük, hogy kiadványokban is megjelentetjük Csopak Község szellemi és tárgyi értékeit, emlékeit. A Csopaki Települési Értéktárnak továbbra is feladata, hogy a fellelhető nemzeti értékeket településünkön azonosítsa és nyilvántartásba vegye. Ezek az értékek lehetnek írott vagy íratlan, szellemi vagy tárgyi hagyatékok, de néprajzi vagy természeti kincsek is. A helyi közösségek összefogása, a lokálpatriotizmus mellett fontos szempont lehet az idegenforgalom is, hiszen a település épített öröksége egyben népszerű turisztikai célpontokká is válhatnak. Hangsúlyozom, hogy bárki, írásban kezdeményezheti a nyilvántartásba vételt. Ezt a javaslatot be kell nyújtani a Települési Értéktár Bizottságnak, akik soron következő ülésükön megtárgyalják a betérjesztést és szavaznak annak értéktári felvételéről.

Csopaki Hegyközség jegyzőkönyv

A Bizottság szintén 2017-ben a Megyei Értéktárba felvételre javasolta: a Csopaki Kódexet, a Csopaki Olaszrizlinget (mint helyi kiemelt szőlő fajtát) és a Plul Malmot (mint működőképes ipari műemlék).

A Hungarikum Bizottság intézményét a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény hivatára. A bizottság a törvényben vállalt feladatának eleget téve már a kezdetektől juttat anyagi forrásokat a hungarikum mozgalom szereplőinek. A legfontosabb célkitűzések: helyi

Szabó János a Csopaki Értéktár vezetője értéktárak létrehozása, kialakítása, bővítése, rendezvények, módszertani kiadványok létrehozása, megyei értéktárak szerepének és fontosságának erősítése, az értéktárba felvett értékek megismertetése és népszerűsítése. Bővebb információt és a javaslatot megvalósítását a

<http://www.hungarikum.hu/oldal>.

2017-től a Plulmalom, a csopaki olaszrizling és a Csopaki Kódex már megyei értéktárral bír. Nem véletlenül, hiszen az 1860 körül épült malom a Nosztori-völgy 18–19. században működő vízimalmainak egyik legutolsó hírmondója. Az olaszrizling Csopakon frissen zöldesfehér majd később zöldessárga, gyönyörű fényű és diszkrét illatokkal rendelkező, harmonikus összetételű, testes bor. Illatában, zamatában a keserű mandulára emlékeztető jelleg a megha-

Csopaki olaszrizling

tározó. Végül, de nem utolsósorban mindenképpen említést kell tennünk a Csopaki Kódexről, amelyet szintén felvettek a megyei értéktárba. 2012-ben, a csopaki bortermelők közössége azzal a céllal hozta létre a Csopaki Kódexet, hogy a csopaki szőlő- és borkultúrát, valamint a Csopaki, mint hagyományos borfajta jó hírét és kiváló minőségét védje. A kódex a csopaki bor készítésének alapelveit és minőségi kritériumait tartalmazza. A szabályozás a kistérség borászati, szőlészeti hagyományainak ápolását, a térség értékeinek megőrzését és fenntartását szolgálja.

Csopaki Értéktár

Apartmanház Strand

Tisztelt Vendégeink!

Szálláshely leírása/bemutatója:

1 db 4+2 személyes, 1 db 2+2 személyes, 1 db 2 személyes apartmanból áll. Az apartmanok közvetlen vízparton találhatóak, kijelölt parkolóval, az apartmanokkal kapcsolatban minden információt emailben kaphat.

Cím: 8229 Csopak, Örkeny sétány 1. **E-mail:** udulofalu@csopak.hu

Telefon: Béndek Edit - 20 / 228 0010

Minden idegenforgalmi adót fizető vendégünk a Csopak strandot kedvezményesen használhatja

Tisztelt Nyaralóvendégek és Ingtalantulajdonosok!

Csopak Község Önkormányzata bevezette a CSOPAK KÁRTYÁT, amellyel a Csopakon idegenforgalmi adót fizető vendégek a csopaki strandot kedvezményesen vehetik igénybe. (pl: 800,- Ft-os belépőjegy helyett csak 450,- Ft-ot kell fizetni.) A kártyát a szállásadó válthatja ki térítésmentesen a csopaki strand nyugati pénztárában.

Tisztelettel:

Ambrus Tibor
polgármester

Ha egy jót akar enni, inni, akkor feltétlenül keresse fel a Gyropoliszt

Családi idill fogad a parton. Bea épp eteti kisfiát, a kilenc hónapos Marcit, miközben ő, apukája, Ricsi ölében ül. Látszik rajta, hogy egy kiegyensúlyozott, vidám gyermek. Keze-lába jár, gyakran hallatja a hangját beszélgetésünk közben is, szeret a központban lenni, mondják a szülei.

Marcinak már nem nagyon ízlik a sárgarépapüré, rizzsel, pulykahússal, lehet ő is inkább gyrosra vágyik. Bea rögtön reflektál a kérdésemre: Marci is szereti a puha csirkemell darabkákat, sőt még a sült krumplit is. Abban megállapodunk, hogy kisfiánál jobb kritikusa nem lehet a Gyropolisznak.

Nyolc évvel ezelőtt vettük át az üzletet, mely akkor is gyroszóként üzemelt. Amikor megnyertük a pályázatot, akkor megvettük a korábbi bérlőtől a teljes berendezést is. Ugyanakkor szeretnénk volna egyfajta arculatváltást. Összeállt a családi kupaktanács, hogy mi legyen az új üzlet neve. Rengeteg ötlet felmerült, végül az Akropolis után szabadon, a Gyropolisz név mellett döntöttünk, melyet én találtam ki. Nagy örömünkre a konkurencia is hozzánk jár gyrost enni, ez is talán jelzi, hogy annyira rosszak nem lehetünk, viszont a legfontosabb számunkra a vendégek reakciói, akik szerencsére elégedetten távoznak tőlünk, és többször visszajárnak – kezdi a beszélgetést Varga Bea, a gyrosok készítője, a Gyropolisz üzemeltetője,

miközben kisfia épp egy kanalat röptet meg, hogy figyeljünk már egy kicsit ő rá is, eleget beszélünk a gyrosról.

Egy gyros amúgy attól finom, ha jók az alapanyagok, ha friss a hús és a zöldség. Beák többféle húst kipróbáltak, több beszállítótól, végül a csirkehús mellett döntöttek. A csirkének benne van a melle, a combja és a bőre, de ha jól van sütve, fűszerezve, akkor a legfinomabb. A sütésre nagyon oda kell figyelni, fontos, hogy omlós, de mégis ropogós legyen a hús. Ezt én is alátámasztom, mint vedég, mert a

tén pitában, zöldségekkel és rántott camambert sajttal készítünk, de vannak vegapiták is, gondolván a vegetáriánusokra. Követjük a vendégek igényeit, hiszen számunkra ők a legfontosabbak, igénylik a változatosságot, a minőséget.

Bea büszkén mesél a gofrijukról is, melynek tészáját saját kezűleg készítik. Ilyen gofrit csak ők árulnak a strandon, többféle ízben. Nem tagadja, hogy olykor fél órát is várni kell rá, de a vendégek azt mondják, hogy megéri, mert nagyon finom, ízletes. Érezhető a kétke-

zi munka benne, látszik, hogy nem mirelit terméket árulnak.

Persze a kulináris élvezetek akkor igazán jók, ha mellé tudunk fogyasztani hűtött italokat. Ebben szerencsére bőven van a Gyropoliszban! Coca-cola termékeket árúsítanak és többféle sört. A meggyés a búzasör kifejezetten népszerű, de sokan igénylik az alkoholmenteset is. Persze a finom borok nélkül nem létezhet egy jó üzlet. Tik-

casztó, nyári hőségben kifejezetten jól esik embernek egy fröccs. Mint tudjuk, nyáron nagyon fontos a megfelelő folyadék bevitel, de azért

az alkohollal csak csínján bánjunk, főleg, ha utána kimegyünk a napra. A jó tanácsok után arra kérem Beát, hogy meséljen el egy kedves, vicces történetet. Mondja, hogy ebből szerencsére elég sok volt az elmúlt évek során, némi töprengés után azonban már meséli is.

A törzsvendégekkel nagyon jó a kapcsolatunk, mutatja ezt az alábbi kedves történet is. Két hölgy vendégünk nagy kedvence a nálunk kapható csapolt barna sör. Szép lassan kialakult, hogy akárhányszor jöttek 11 óra körül járt az idő. Meg is jegyezték többször, hogy „na, jöttünk a 11 órás sörérről!” Ha épp nem jöttek, akkor mi jegyeztük meg, hogy igencsak lekésték róla, és így ment ez egész nyáron. Nyár végén aztán gondoltunk egyet, és bementünk a hangosbemondóba, hogy a Gyropoliszban várják két vendégüket a 11 órás sörre. Mikor megjöttek, volt nagy nevetés, el se akarták hinni, hogy tényleg képesek voltunk erre, azt mondták, egy kicsit meg is hatódtak. Nos, nálunk így telnek a nyári napok!

Bea szerint az emberek 98 százaléka türelmes. Megértik, ha esetleg egy ételért több percet

is várni kell, főleg akkor, amikor ki-gyozó sor áll a Gyropolisz előtt, mert szerencsére erre is gyakran volt és remélhetőleg lesz is példa. Ez is azt mutatja, hogy jó az üzletpolitikájuk, mindent a vendégért, és mint tudjuk, a vendégnek mindig igaza van. Persze vannak olyan emberek is, akik szeretnek kötekedni, de Bea tapasztalatból mondja, hogy ilyenkor nem szabad felvenni azt a bizonyos bokszkesztyűt.

Május elsején nyitottak, 10 órától, hivatalosan este hat óráig vannak nyitva, de ha még sok az ember a strandon, akár este tízig is felkereshetik őket. Ha jó lesz az idő, akkor szeptember végéig kóstolhatjuk a Gyropolisz finomságait. Ha még nem tette meg, ne hagyja ki, tényleg érdemes betérni, és egy jót enni, inni. Ráadásul megismerhetik „Vabót”, Bea édesapját, aki a pénztárban áll, és humora, közvetlensége páratlan.

Világkörüli turnén Csopak!

– fotópályázat –

Szeretnénk megmutatni, hogy bármerre is visszazárunk, bárhol is járunk e kerek földtekén, van egy hely, amire mindig mosollyal a szívünkben gondolhatunk. Egy hely, aminek szépségét, vízpartját, épületeit, élővilágát, borait a világ bármelyik pontján örömmel felidézhetjük. Ez a hely Csopak, amit mindenki másért és máshogyan, de szeret!

Pályázati feltételek: a beküldött képeket marketing célra felhasználhatja Csopak Község Önkormányzata, honlapján és közösségi média oldalán is szerepeltetheti. Megfelelő számú és minőségi fotó esetén, kiadvány illetve kiállítás létrehozását tervezzük.

A pályaműveket e-mailben lehet beküldeni, színes vagy fekete-fehér,

Dr. Jámber Eszter amerikából küldte felvételét

Éppen ezért fotópályázatot hirdettünk, amelyre amatőr fotósok részvételét várjuk életkortól, foglalkozástól és lakóhelytől függetlenül. Részvételre biztatjuk azokat a turistákat, nyaralókat, csopaki lakosokat, akik bel- és külföldi útjaik során válladják, hogy olyan fotót készítsenek, melyen jól láthatóan feltűnik egy Csopak felirat, kép a településről vagy bármilyen, egy Csopakra utaló motívum.

A pályázat témája: **Csopak ... mert szeretem!**

A fotók beküldési határideje: 2016. október 31.

A zsűrizést követően a legjobb képek készítői értékes díjakban részesülnek!

JPG formátumban, legalább 300 dpi felbontásban a marketing@csopak.hu e-mail címre. Egy küldemény terjedelme ne legyen nagyobb, mint 15 MB. Ha szükséges, akkor a képek több levél mellékleteként küldendők. Óriásleveleket, becsomagolt állományokat nem fogadunk.

Minden felvétel file-neve a pályázó Családneve Keresztnéve egybeírva, majd a kép, képek száma (pl.: MintaJános01) Kérjük, hogy kíséző levelükben tüntessék fel a felvétel készítésének helyét és a kép, képek címét!

Várjuk az egyedi és kreatív fotókat!

VILÁGÍTÁS VILLANYSZERELÉS
ELOSZTÓ KÖZEPÜLET LAKÓHÁZ
HÁLÓZATFEJLESZTÉS MÉRŐHELY ZŰRHÁZ
VILLÁMVÉDELMI ERŐÁTVITEL
FELÜLVIZSGÁLAT KAPCSOLO
ÉRINTÉSVÉDELMI HŐKIOLDÓ
VILLÁMVÉDELMI DUGALJ
BIZTONSÁGTECHNIKAI

VARGA JÓZSEF
+36 30 247 2288 - INFO@VABO.HU
WWW.VABO.HU

Csopak Településképi Arculati Kézikönyv

A Településképi Arculati Kézikönyv (közneven TAK) a hatályos Nemzeti Építészeti Politiká részéül készült el minden településen a ta-

fel az épített környezet szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeség-

ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ez által büszke lehessen rá építetője, tervezője, kivite-

valyi évben. Bátran mondhatom, hogy Csopak település sokszínűségének bemutatása túlmutat a kézikönyv elvárt terjedelmének határain, ennek ellenére mégis kísérletet kíván tenni arra, hogy egy jól megválasztott keresztmetszettel bemutassa az összes jellemző, identitást adó és erősítő, sajátosan jellemző települési értéket, amire joggal lehet büszke minden csopaki polgár, és amit nem érdemes kihagyni az ide érkezőnek sem!

Az Arculati Kézikönyv tartalma a jogi szabályozás és szakmai szándékok szerint is a települések legbelsőbb saját ügye. A TAK segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja

gel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább. Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése. A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért,

lezője és a település egyaránt. Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatoktól, a zenén át, egészen épített környezetünkig.

A Arculati Kézikönyv letölthető a csopak.hu honlapról, melynek olvasásához jó hangulatú, élményekben gazdag időtöltést kívánok! Az építkezésekhez pedig megfontolt döntéseket!

Letöltési link:
https://csopak.hu/sites/default/files/attachments/csopak_tak.pdf

Bujdosó Judit önkormányzati főépítész

Milyen legyen a 2019-es csopaki naptár?

Az elmúlt évekhez hasonlóan, idén is meghirdeti Csopak Község Önkormányzata a Naptárfotó pályázatot.

Az elkészült fényképeket (egy pályázó legfeljebb 12 képet nevezhet) **2018. november 12-én éjfélig** küldhetik el csatolt JPG fájlban a **naptarfoto@csopak.hu** e-mail címre. A határidő után érkezett képeket a következő év naptárfotó pályázatára tudják elfogadni.

A fényképek előzetes válogatás után (hibás, nem megfelelő minőségű és felbontású) kerülnek fel Csopak hivatalos Facebook oldalára, ahol **november 15-től november 21-ig szavazhatnak** a tetszik (like) funkcióval. A legtöbb szavazatot kapott képekből zsűri állítja össze a végleges naptárt. A pályázók által küldött e-mailben kéri: tüntessék fel a pályázó nevét és elérhetőségét. A pályázatra érkezett képekkel kapcsolatban a fényképet készítő hozzájárulását adja, hogy képeit a szerző nevének feltüntetésével Csopak Község Önkormányzata naptárfotóiban, valamint egyéb nyomtatott és digitális megjelenéseiben felhasználhassa.

A beküldött fényképek felbontása: minimum 3 megapixel legyen, (min. 2050x1540 pixel, képpont) valamint JPG formátumban készüljenek.

(Alnyomat fotó Kozma Cecília)

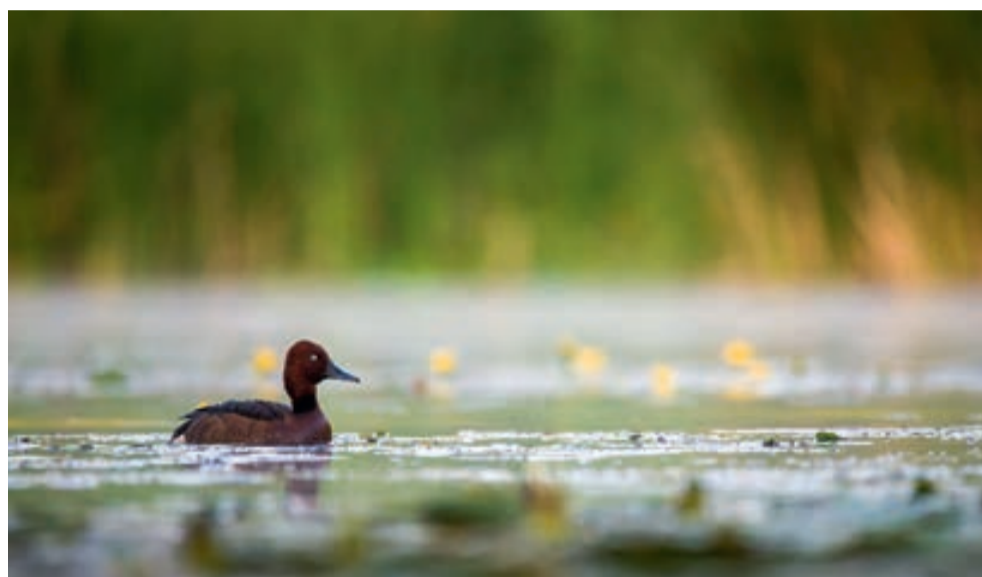
www.csopak.hu

Csopak madárvilága

Csopak természetvédelmi szempontból legértékesebb madárvilága – nem meglepően – a Balaton víztükéréhez, és az azt övező nádasokhoz kötődik. A parti nádasokban gyakori fészkelő a cserregő nádiposzáta (Acrocephalus scirpaceus) és a foltos nádiposzáta (Acrocephalus schoenobaenus). Még a legkülső szegélyekben is jól érzi magát a nagyobb testvérük: a nádirigó (Acrocephalus arundinaceus), hangos éneke a strandra, kikötőkbe is behallatszik.

re az itt fészkelő, fokozottan védett törpegém (Ixobrychus minutus).

A nyílt vizek közelében gyakori fészkelő a tókés réce, és az utóbbi években örvendetes a fokozottan védett cigányréce (Aythya nyroca) fészkelőként való megjelenése. Bár az egyik leggyakoribb balatoni madár a szárcsa (Fulica atra), sokan nem ismerik. Ez a fekete színű, fehér csőrű madár, fészkeléskor, vonuláskor és teleléskor is nagy számban van jelen. Alapvetően növényi táplá-

Cigányréce

Tavasszal gyakran találkozhatunk a nádasok környékén a kakukkal (Cuculus canorus), amelynek a nádirigó a leggyakoribb „gazdája” hazánkban, az erdős területek kivételével. Több énekesmadár-faj csak a több éve aratatlan nádasban találja meg életfeltételeit, ilyen a jellegzetes énekéről elnevezett nádi tücsökmadár (Locustella luscinioides), valamint a színes barkóscinege (Panurus biarmicus). Ezen bolygatlan nádasoknak különleges lakója a nádiposzátákkal rokonságban álló fülemülesítke (Acrocephalus melanopogon), mely egyedülálló tu-

lékot fogyaszt, de télen a lékekből, a jégre felhalmozott sok kagyló az ő „műve”. A nyár második felében különböző „fehér” színű madarak lepik el a strandok környékét. A legkisebb, rigó méretű kecses madarak a küszvágó csérek (Sterna hirundo). Náluk nagyobbak a gerle méretű dankasirályok (Chroicocephalus ridibundus), és mellettük gyakran bukkannak fel a sárgalábú sirályok (Larus cachinnans) is, amelyek az adriai fészkelő helyükről érkeznek a tóhoz.

Ősszel és télen nagyszámú vonuló madár található a Balaton csopaki

Törpegém (fotók: Cserjés Gábor)

lajdonsággal rendelkezik az európai énekesmadarak között. Vedlésekor, tollainak cserélése közben, közel egy hónapig röpképtelen. A többi énekesmadár röpképességét megőrizve cseréli tollait, így különösen fontos számára az öreg, töredezett nád, ahol gyalogolva is boldogul. A nádasok felett gyakran láthatjuk a barna rétihéját, de csak ritkán vehető ész-

vizein is (búvárok, vöcskök, récék, ludak, sirályok stb.). Nem véletlen, hogy a tó egész területe Natura 2000 terület és a „Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzék”-ében is szerepel.

Szinai Péter
zoológiai-ökológiai
szakreferens BfNPI

Érdemes lesz kémlelni az eget nyáron

– lesz teljes holdfogyatkozás, meteorzápor, és a Mars is megközelíti a Földet

Szabó Róbert csillagász a Tejútrendszer kialakulását kutatja újonnan alakult Lendület-csoportjával. A technológia fejlődése most érkezett el arra a szintre, hogy több milliárd csillag együttes vizsgálatával saját galaxisunkban térképezhessük fel a kozmikus időskálán végbement folyamatokat. Róbert számos úrfotometriaprogramhoz kapcsolódó nemzetközi munkacsoport vezetője.

A friss Lendület-ösztöndíjas Szabó Róbert Ajkán született, a Bródy Imre Gimnáziumban érettségizett, kitűnő eredménnyel. Általános és középiskolában is érdekelt a fizika és a matematika. A csillagászat már gyermekkorában megfogta, család házuk kertjéből saját építésű távcsővel kémlelte a csillagok rejtélyes világát.

– Az ELTE-n matematika-fizika tanári és csillagász diplomát szereztem. 2004-ben doktoztam asztrofizikából, a változócsillagok témaköréből, majd utána a Floridai Egyetem Fizika Tanszékén két évet töltöttem posztdoktori ösztöndíjasként. Éppen tíz éve költöztünk vissza családommal Magyarországra, és megalapítottam az amerikai, Kepler nevű exobolygó-kereső távcső adatainak feldolgozásával foglalkozó nemzetközi, és egy ahhoz kapcsolódó magyar kutatócsoportot, melyek ma is működnek. A kutatócsoport főbb eredményei címszavakban: két NASA sajtóközle-

mény eredményeinkből, számos meghívott előadás nemzetközi konferenciákon, két nemzetközi tudományos konferencia hazai rendezése, valamint számos sikeres kutatási pályázat, díjak, elismerések – mondja méltán büszkén Róbert, akinek felesége jogász, és három gyermekük van. Örömmel számolt be arról is, hogy az idei 21 új kutatócsoporttal

együtt, eddig összesen 164 Lendület-kutatócsoport alakult. Az MTA 2018-ban 3540,9 millió forintot fordít a kutatócsoportok támogatására.

A 21 új kutatócsoport közül 8 akadémiai kutatóközpontban vagy intézetben, 13 pedig valamelyik egyetemen folytatja munkáját. A legtöbbet, ötöt az Eötvös Loránd Tudományegyetem fogadja be. Négy Lendület-kutatócsoport alakul majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, az akadémiai intézményhálózatban pedig kettő-kettő

az MTA Természettudományi Kutatóközpontban, valamint az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontban.

Az utóbbiban új kutatócso-

mondja, meteorrajok egész évben aktívak, nemcsak augusztusban, amikor az emberek kívánni is szoktak valamit. Más kérdés, hogy mindaz teljesül vagy sem. A Perseidák augusztus 12-13-án a legfeltűnőbbek, leglátványosabbak, de 1-2 héttel előtte és utána is jönnek meteorok ebből a rajból. Megfigyelésükre legalkalmasabb az éjféltől hajnalig terjedő időszak, ilyenkor hullanak legnagyobb szám-

ban. Látszólag a Perseus csillagkép irányából jönnek, innen kapták nevüket. Amikor a Perseus csillagkép alacsonyan van a látóhatáron, a meteorok száma kisebb, de azok hosszabb utat tesznek meg a légkörben. Nyomuk gyakran többszínű, vékony csík. Mindezek egy üstökösből kiszakadó darabok. A meteorokról tudni kell, hogy jellemzően borsószem nagyságúak vagy még kisebbek. Amikor bekerülnek a Föld légterébe, nagy sebességük következtében felizzanak, így nagyon kis részük kerül csak a Földre. Amelyek mégis bekerülnek, azok már teniszlabda nagyságúak. A hullócsillagokat régebben Szent Lőrinc könnyeinek is nevezték. A köztudatban emiatt augusztust a hullócsillagok hónapjának is nevezik.

Aki ismeri a csillagképeket és kellőképpen tájékozódni tud az égbolton, az felismeri a Nagy Nyári Háromszöget, melyet három fényes csillag alkot, és a mi földrajzi szélességünkön, nyáron egész éjjel megfigyelhető. Továbbá ilyenkor látványosan, a fejünk fölött, a zenitben vonul át a Tejút halvány sávja, mely nagyon szép, sötét helyről érdemes megtekinteni. Ez a mi galaxisunknak, a csillagvárosunknak, sok milliárd csillagának az összemosódó fénye, mely egy lapos korongot képez. A Tejút sávja szabad szemmel is szépen látszik, de egy kis távcsővel már csillagok tízezreire is bonthatjuk a fénylő ködösséget.

Július 27-én lesz egy

teljes holdfogyatkozás, amely ugyan gyakrabban következik be, mint a napfogyatkozás, de az utóbbi években ehhez sem volt szerencsénk. Ez a jelenség mindig teleholdkor következik be. Holdfogyatkozás alkalmával a Hold belemerül a Föld árnyékába. Idén nyáron ez a jelenség nagyon látványos lesz: az esemény este kezdődik, fél tízkor lesz a leglátványosabb, akkor veszi kezdetét a teljes holdfogyatkozás. Várhatóan nagyon szép színeket,

ismert Vénuszt, azaz az Esthajnalcsillagot egész nyáron lehet látni este. A nyugati égbolt legfeltűnőbb égitestje. Ugyanakkor megtekinthető lesz a Jupiter, a Szaturnusz és a Mars is. Szép fényes három fénypont lesz az égen, ha valaki ezt több héten keresztül figyelni, akkor láthatja, hogy a többi csillaghoz képest szépen elmozdulnak. A Mars-sal kapcsolatban lesz egy érdekesség idén nyáron, mégpedig az, hogy Föld közelben

por-tot alapító Szabó Róbert az első

Fotó: Tihanyi György

olyan nyertes, aki egy korábbi lendületes, az azóta már akadémikus Kiss L. László csillagász tanítványaként lett a kiválósági program támogatója.

Nyáron pedig érdemes lesz kémlelni az eget, mert számos csillagászati eseményt láthatunk szabad szemmel is! Róberttel legelőször a meteorokról beszélgetünk. Mint

A fotó a Perseida meteorrajt ábrázolja (Szlovákiában készült, 2015-ben). Amellett, hogy kitűnően látszik a Tejút sávja, az is megfigyelhető, hogy az egy meteorrajhoz tartozó meteorok egy pontból látszanak „kisugárzódní”. Az eredeti, hosszú expozícióval készült képen 174 db hullócsillag látható. Fotó: Petr Horálek.

vörösés-barnás-sárgás árnyalatokat fogunk látni égi kísérlőnkön. Körülbelül másfél órán keresztül gyönyörködhetünk ebben az égi jelenségben, majd este tízenegykor fokozatosan levonul az árnyék, és megszűnik a teljes holdfogyatkozás.

Azok pedig, akik kicsit is jártasabbak a csillagászatban, június végén-július elején megtekinthetik a Merkúr napnyugtakor. A Naphoz legközelebbi bolygót a nyugati horizonton kell keresni. Az égitest megfigyelésére évente általában csak néhány alkalom kínálkozik. A mindenki által

lesz, és ha valaki egy komolyabb távcsővel rendelkezik, akkor nagyon szép részleteket láthat a bolygó korongján. Elmondhatjuk tehát, hogy az idei nyár csillagászati jelenségek szempontjából kiváló, már csak abban kell bízunk, hogy mindezeket a csodákat ne takarják el a felhők. Nézzenek fel tehát a csillagos égre, fűrkészek, kémleljék a jelenségeket! Terítsenek le egy plédet egy sötét helyen, kezükbe pedig vegyenek egy finom csopak pohár bort, mert így még varázslatosabban lesznek az égi jelenségek.

Részletes holdfogyatkozás volt 2013-ban Tihanyban, a 2018-as július 27-i még látványosabb lesz! Fotó: Ladányi Tamás

Csopaki kirándulópontok – a kerékpáros pihenőtől egészen a Csákány-hegyig

A mai rohanó világban szinte oda se figyelünk azokra az értékekre, természeti csodákra, melyek lakóhelyünket és környékünket jellemzik. Ferenczi István helyi lakos, két évvel ezelőtt kezdett el túrázni. Nagy hatással volt rá Papp Lajos professzor csopaki előadása, aki kitért arra, hogy a rendszeres gyaloglás mennyire jó hatással van az emberi szervezetre.

Istvánnal úgy döntöttünk, hogy felvesszük a túrabakancsot és bemutatjuk Önöknek Csopak értékeit, a strandtól haladva, egészen a Csákány-hegyig. Nem tartja magát túravezetőnek, de tény, hogy számos túrát szervezett Csopak és környékén az elmúlt egy évben. Létrehozta a Balaton-felvidék Túraoldalt, melynek már több mint 1000 követője van a Facebookon. Itt hasznos tanácsokat, leírásokat tekinthetünk meg, gyönyörű képekkel illusztrálva. Na, de akkor, kezdjük el a túrát!

Első állomásunk:

Madárles-Csillagvárta-Kerékpáros pihenő

Madárles és csillagvárta

A Sport utca és az Ifjúság sétány találkozásánál található pihenőhely. A Balaton kerékpárút itt halad el. Hosszabb túra közben megpihenhetünk, de egész éves kikapcsolódást is nyújt a természetes közegben épített létesítmény együttes. A hatalmas fűzfa alatt álló Kerékpáros Pihenő fedett része, akár zord időben, esőben is védelmet nyújt a pihenni vágyóknak. Padok, asztalok, vízvételi lehetőség és szemetes áll a rendelkezésünkre, autós parkolóhelyek is vannak a pihenőhelyen. A biciklipihenőt óriási fűzfák alatti kis fahíd köti össze a Madárles és Csillagvárta létesítménnyel. Játsszótér áll a kicsik rendelkezésére,

Úgynevezett rovarhotel, különféle kis élőlényeknek

amíg a nagyobbak információs táblákon olvashatnak a csillagászatról, a csillagokról. Közvetlen a nádas mellett áll az úgynevezett „rovarhotel”, számtalan kis rovar élőhelyének kialakításával. Pár méterre képes tájékoztató táblák találhatók a helyi élővilágról. A Madárlesre felmenvén rálátunk a nádasra, a Balatonra, Paloznak és Alsóörs irányába. Ha csendben maradunk egy ideig, akkor halljuk, látjuk a természet nyüzsgését. A Madárlesnél ingyenes Wi-fi áll rendelkezésünkre, pad és szemetes itt is van. A strand irányába továbbhaladva pedig kb. száz méterre található a Meztlábás Ösvény és szabadtéri Fitness Park.

A Balatoni kerékpárút mellett hatalmas fűzfa alatt található Kerékpáros Pihenő

Második állomásunk: A Meztlábás Ösvény

Meztlábás ösvény

A strand keleti végénél található, a három évvel ezelőtt átadott Meztlábás Ösvény és Fitness Park. A meztlábázás egyre népszerűbb Európában is, számos jótékony hatása révén. A csopaki Meztlábás Ösvény hasonlóan társaihoz, sokféle szakaszból áll, amelyen végig kell haladnunk. Térkő, zúzott ba-

Meztlábás ösvény

zalt, fenyőtobozok, kövek, murva, fakéreg és még sok más anyag, ami mind különbözőleg masszírozza meg talpunkat, és máshogy hat szervezetünkre. Az út a nádas mellett halad, a végére jóleső bizsergést érzünk egész testünkön. Próbáljuk ki, ha erre járunk, aki pedig helybéli, annak heti 3-4 alkalom ajánlott! A Meztlábás Ösvény mellett pedig szabadtéri fitness eszközökkel mozgathatjuk át testünket.

Harmadik állomásunk:

Apáca strandnál fitnesspark

A Balaton Fejlesztési Tanács támogatásával, egy korábbi sétányfejlesztési projekthez kapcsolódóan, Csopak nyugati sétányszakaszán horgász és kerékpáros pihenőt alakítottak ki. Az Apáca strandnál egy fitnesspark épült. Mindez tovább emeli az infrastruktúra színvonalát, a vendégek komfortérzetét. A 10 milliós költség felét a Balaton Fejlesztési Tanács biztosította.

Apáca strandnál fitnesspark

Fotó: Szendi Péter

Negyedik állomásunk:

Angolkisasszonyok nyaralója

Az Angolkisasszonyok Apácarendnek volt a nyaralója. Veszprémben iskolát fenntartó tanító rendet Ranolder János püspök hívta Veszprémbe, zárdát, iskolát és internátust (kollégium) épített számukra. Elemi népiskola, polgári, tanítóképző és felső kereskedelmi oktatás folyt. A tanárnőknek volt a nyaralója Csopakon melyet a XIX.-XX. század fordulóján építettek. Kápolna is volt benne, így sokan oda jártak misére nyáron, míg 1934-ben meg nem épült a

Az angolkisasszonyok nyaralója most a Nemzeti Park Igazgatóságának ad helyet

Szent Imre Katolikus Elemi Népiskola, melyben volt iskolakápolna. Az államosításkor a miseruhákat, oltárképet, oltárt, tabernákulumot a csopaki templomnak adták. Strandfürdőjük is volt, a mai Külker Vízi sporttelep mellett. 1950 után Megyei Csecsemőotthonként működött. A kórházban elhagyott csecsemőket hoztak ide. 1976-tól szellemi fogyatékos gyermekek „Egészségügyi Gyermekotthona” volt az 1990-es évek elejéig. 2005-től a Balaton-felvidéki Nemzeti park Igazgatósága tulajdonában van. Napközben megtekinthető az épület, a körülötte elterülő csodaszép park. A parkban a „Pele” tanösvény található, különféle ismertetőkkal és játékokkal. Asztalok, padok, ivóvíz és szemetes is van a területen.

Ötödik állomásunk:

Szent Miklós templomrom

A templomrom története információs táblán, benn a romkertben

A Kossuth utca közepén találjuk, Kövesd Szent Miklós templomromját. Első írásos emlék a templomról 1363-ból való. Valószínű, hogy a „török időkben” vált romossá. Az üres romot „puszta templomnak” is említik. Az 1783-as térképen „Eine alte schon zerfallene Kirche” egy öreg, már elpusztult templom, megjegyzés van. A kövesdi nemesek nagy része az új kálvini vallás mellé álltak és szerették volna megkapni és felépíteni a templomot. 1796-ban kérték a veszprémi Káptalantól, de nem jártak sikerrel. 1800-évek elején a Kövesdi Nemesi Közbirtoosság veszi meg és javítja ki a falakat és nádtetővel látja el. A községi pástornak lett a pajtája és mellé építették a bika istállót és a pástornházat. Rómer Flóris OSB. régész 1861-ben már az istállónak-pajtának átalakított épületet látta. Kelet-nyugati fekvésű,

Szent Miklós templomrom

egyhajós, egyenes szentély záródású, déli oldalon vöröskő keretes bejárattal, s az eredeti falak párkány magasságával. 1964-66 között bontják erre az állapotra vissza a régészek, lebontva az istállót és a kanászházat is. Valter Ilona végezte a feltárásokat, de sírokat nem találtak, mint ahogy máshol, ahol nagyobb a hely, ott a középkori templomok köré temetkeztek. Csopán rézkori és későbronzkori leletek kerültek elő. Országosan jegyzett műemlék. Csopaki körtúránk alkalmával ideális pihenőhely, mivel padok és asztal, ivókút áll rendelkezésünkre. Evek óta a községi rendezvények színhelye is.

Hatodik állomásunk: Csonkatorony

A Millenniumi Park felső része, a Csonkatoronynál

Veszprém felől érkezve, a 73-as úton érünk be Csopakra. Eltéveszteni sem lehet a Millennium Parkban magasodó Csonkatornyot, ami egyben Csopak egyik jelképe is lett. Eredetileg Szent István tiszteletére épített templomot az 1880-as években lebontották, s csak a ma is álló torony maradt meg. Rómer Flóris bencés tanár-pap-régész kutatásaiból tudjuk, hogy a templomot Szent István király tiszteletére 1266-ban építtette a veszprémi Káptalan. A 2009-ben felújított Millenniumi Park része még az 1931-ben készített Hősök Keresztje, amire az első világháborúban meghalt csopaki katolikusok nevét vésték fel. A 2016-os nyári vihar a keresztet ledöntötte, önkéntes munkával azonban helyre lett állítva. Játsszótér és park található még itt, virágos környezetben. A park felső részén áll az 1818-as Bálványprés, amit itt a Csopak-Balatonfüred borvidéken használtak. A Millenniumi Kopjafát 2000-ben ajándékozta Szováta testvérvárosa. Nem messze tőle felállításra került egy új kopjafa is, ami egyben emlékhely szerepét tölti be: akinek távol vagy ismeretlen helyen nyugszanak szerettei, itt róhatja le kegyeletét. Advent első vasárnapjára a Millenniumi Park egésze és környéke is díszkivilágításra kerül,

Bálványprés 1818-ból

immáron híresek a csopaki adventi-karácsonyi fények. Több rendezvényt is tartanak itt, mint az adventi fénygyújtás, falukarácsony és községi szilveszter. Tavaly advent első vasárnapján szívmengető érzésben volt részük a csopakiaknak. A hatalmas tömeg izgatottan várta, hogy megszólaljanak, 60 év után ismét, az adományokból összegyűjtött harangok. Ambrus Tibor polgármester elmondta, hogy a harangok közadakozásból szólhatnak meg. Külön megköszönte Szabó Jánosnak, a rendszerváltás utá-

Ferenczi István túravezető

Szintén itt található a 2009-ben emelt Borrendek Emlékműve

ni első polgármesternek a kezdeményezést, a Csopakért Közalapítványnak, a Baska családnak, a Csopaki Művésztelep nyári festményaukcióját, valamint több magánszemélynek és vállalkozásnak a segítségét és a támogatását. Rezgő Jenő fémből elkészítette a toronyhoz egykor kapcsolódó kis templom vázát is, ezzel is emelve az ünnep hangulatát. Összesen 3 millió 280 ezer forint adomány gyűlt össze, melyből Mycelenice lengyel testvértelépülés 1 millió 200 ezer forintot adott, amiből a kis harangot finanszírozták. A harangok Gombos Miklós őrbottyáni harangkészítő munkáját dicsérik.

Hetedik állomásunk: Plul Malom

Plul malom

A Kisfaludy utcában, egy igazán hangulatos műemléknél járunk. A Plul Malom és környezete kihagyhatatlan látnivaló a Csopakon kirándulóknak akár önmagában is, akár a többi csopaki nevezetesség és látványosság mellett. A malom történelméről néhány mondatban: Molnár Kálmán, kinek a mai Vigmolnár Csárda alatt is volt a malma, 1910-be el-

Plul malom

bontatta az itt lévő öreg malmot és épített a helyére egy újat. Mivel lányát Plul Vilmos vízimolnár vette feleségül, így a malom a Plul családé lett. Az 1950-es években elveszik Plul Jenő és Kálmán malmát, államosítják és bérlőnek adják ki. Az utolsó bérlő Sebők József még az 1970-es években működtette a malmot. Ma berendezésében is ép, látogatható ipari műemlék, helytörténeti gyűjteménnyel gazdagítva. Kis fakapun lépünk be a malom udvarra, ahol már hall-

Plul malom

juk a Séd csobogását. A malomudvarban padok, asztalok szolgálják a pihenést. A főépületben helytörténeti gyűjtemény látogatható a szezonális nyitva tartás alatt. A malomépület mögötti udvarrészen egy pár éve megépített kemence áll. Év közben több rendezvénynek is otthont ad ez a hangulatos hely-

szín, ilyenkor a kemencében is sülnék a finomságok. Aki innen szeretne még továbbmenni, kirándulni, annak ajánlott a szemközti Csákány-hegyre felkaszkozni és megnézni a kilátót is.

Nyolcadik állomásunk: Csákány-hegyi kilátó

A Csákányhegyi utca elejéről és végéről is kék jelzésű gyalogúton jutunk fel a kilátóhoz

Több felől meg lehet közelíteni a 327 méteren álló Csákány-hegyi kilátóját. Három éve újították fel, immáron még magasabbról nézhetünk szét, mint annak előtte. Csopak felől a Csákányhegyi utca elejéről (első szakasz meredek kaptató a fenyvesek között) és

Csákány hegyi kilátó

a végéről is kék turistajelzés visz fel. Padok és asztal van kihelyezve, viszont tábla figyelmeztet a tűzgyújtás tilalmára. Ha valaki felmegy a kilátóra csodálatos

Csodálatos panorámában gyönyörködhetünk

panoráma tárul elé, szemet gyönyörködtető a Balaton, Csopak és a környező falvak látképe. Erdemes tehát a túrabakancsot felvinnünk, és megtekinteni Csopak értékeit, nevezetességeit.

Fotók: Ferenczi István

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek - Nyári melléklet - Minden, ami nyár című kiadványa
(ISSN 2063-5206) - Készült: 10.000 példányban
Felelős szerkesztő: Beke G. László
Tördelés, grafika, képszerkesztés: Kiss Csaba, Tradeorg Nyomda
Nyomda: LapCom Kft.
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csopak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/446-250 e-mail: csopakihirek@gmail.com • Terjeszti: Magyar Posta Zrt.
Partnereink:

A strandi balesetek, rosszullétek többsége elkerülhető, ha kellőképpen odafigyelünk magunkra és gyerekeinkre

Régebben idős nének látták el a strandokon az egészségügyi ellátást, mindenféle szakképesítés nélkül. A rendszerváltás után, Karáth János mentőállomás-vezető megkereste az akkori polgármestert Szabó Jánost, hogy célszerű lenne ezen változtatni, a szolgáltatás minőségén javítani, hogy mindaz méltó legyen Csopak hírnevéhez. A gondolatokat tették követék, János közel harminc éve dolgozik a strand elsősegélynyújtó helyén.

- Az én pályázati anyagomban az szerepelt, hogy Csopak ne csak szép legyen, hanem biztonságos is. Ez úgy érzem megvalósult. A sürgősségi ellátáshoz szükséges gyógyszereket, kötszereket, eszközöket mind beszereztük. Mintegy tíz évvel ezelőtt sikerült vásárolni egy félautómata defibrillátort, közadako-

zásból és a Szerencsésjárték Zrt. támogatásával. Mi voltunk a Balatonparton az első olyan település, amelyik ilyen készülékkel rendelkezett. Egy pályázatnak köszönhetően pedig sikerült még egy defibrillátort is beszereznünk, amely az új orvosi rendelőben van. Folyamatosan dolgozunk, a mentőtisztától a mentőápolóig, két-három ember végzi ezt a felelőségteljes munkát. Mindenkinek felsőfokú egészségügyi végzettsége van. Egy összeszokott gárda vagyunk, igazi csapatmunkát alkotunk, ez abban is érvényesül, hogy a strandi dolgozókkal és a vízi mentőkkel jó munkakapcsolatot alakítottunk ki – kezdi a beszélgetést Karáth János, miközben megmutatja a teljesen felszerelt elsősegélynyújtó helyet és azt a táskát, amelyet bizony gyakran kell cipelniük, súlya pedig megközelíti a negyven kilogrammot.

A csopaki strand na-

gyon népszerű az emberek körében. Sokan felkeresik, ami azt jelenti, hogy alkalmanként 8 ezer ember is tartózkodik a fürdőtelepen, ilyenkor kisebb-nagyobb

balesetek, rosszullétek előfordulhatnak. Karáth János szerint az emberek egy része rossz szokást vett fel, mert úgy gondolják az elsősegélynyújtó helyről, hogy az

egy patika. Többen jönnek migrénes fejfájással a 40 fokos hőségben, és kérnek tőle gyógyszert. Ilyenkor tisztelettel felhívja a vendégek figyelmét, hogy menjenek haza, vegyék be azt a gyógyszert, ami nekik bevált, és a hús, sötét-szobában pihenjenek.

János úgy véli, hogy az egészségkultúra elmaradt Magyarországon, az emberek nem figyelnek kellőképpen önmagukra és gyerekeikre. Utóbbiaknak nagyon sokszor beszakad a körmük, ezt meg lehet előzni, ha a körömvágást előtte elvégzik a szülők. Fontos még, hogy a magas UV sugárzás miatt, többször kenjék be magukat az emberek, magas faktorszámú naptej-jel, arckrémmel. Ugyanakkor nagyon oda kell figyelni, hogy a napozósteégről senki ne ugráljon felelőtlenül a vízbe, pláne fejest, mert akkor bekövetkezhet a nagy baj, akár egy életre lebénul-

hat az illető. Ha pedig valaki egy kicsit több alkoholt fogyasztott, akkor azt semmiképpen sem szabad a vízbe engedni, és a tűző napon hagyni, mert ilyenkor jöhetnek a rosszullétek. Nem egy olyan eset volt, hogy az emberek alkoholos állapotban, túl bátornak érezték magukat, megcsúsztak a lépcsőn, bevették a fejüket, vagy oda beszorultak.

Az apró sérülések természetesen elkerülhetetlenek, néhány szülő aggodva rohan be, hogy kagyló volt a vízben, és az elvágtá a gyereke lábát. Sokszor azonban a gyerekek szülő nélkül jönnek be hozzájuk, ami nem ajánlatos. A szakma lehetőségei szerint igyekeznek mindenben kiszolgálni a strandolókat, de vannak olyan esetek, amikor csak a körzeti orvos vagy ne adj Isten a mentők tudnak segíteni. Ezt el kell fogadni és tiszteltetben kell tartania mindenkinek.

Hasznos orvosi tanácsok a nyárra

Nagy meleg:

Fontos a vékony, jól szellőző öltözet, lehetőleg pamut anyagból. Nagy melege, különösen munkavégzés vagy sportolás esetén a szervezet fokozott izzadással reagál, mely jelentős folyadékvesztést eredményez. Ilyenkor fontos a bő folyadék fogyasztás, ami a megszokottnál jelentősen több is lehet, különösen sportolás vagy fizikai munkavégzés esetén. Autóban gyermeket, kisállatot ne hagyjunk magára, erre fokozottan figyeljünk a nagy melegeben. Légkondicionáló használata esetén érdemes odafigyelni, hogy ne legyen túl nagy hőmérsékletkülönbség a külső hőmérséklet és a kondicionált helyiség között, általában 5 Celsius különbséget tartanak ideálisnak, ennél nagyobb különbség megterhelheti a szervezetet. Kerüljük a megterhelő, zsíros, nehéz ételleket, inkább többször (akár napi 5 alkalommal) együnk könnyebb ételleket, kisebb adagokat. Megbontott dobozos üdítőt, sört ne hagyjunk magára, mert ebbe könnyen belemászhat például egy darázs, majd, ha ismét iszunk belőle, akkor megcsíphet egy kifejezetten érzékeny területen, a szájunk környékén, akár súlyos, életveszélyes allergiás reakciót eredményezve.

Napozás:

Kerülje a napot 11 és 15 óra között ilyenkor lehetőleg árnyékban legyen. Védekezzen megfelelő UV szűrővel rendelkező napszemüveggel, vegyen sapkát. Használjon 15-ös vagy erősebb faktorszámú naptejet, világos bőr és sok anyajegy esetén erősebb akár 50-es faktorszámú naptej használata és fokozott odafigyelés szükséges, hogy elkerüljük a leégést. Fogyasszon sok folyadékot. Leégés tünete a bőrvörössége, fájdalma, súlyosabb esetben hólyagok is képződhetnek a bőrön, a bőr tapintata általában melegebb. Napégés esetén kerülni kell a további napozást és érdemes a leégés utáni bőrgenerálódást elősegítő szereket alkalmazni. Ilyen készítményeket drogériákban és patikákban is lehet kapni. A leégett terület hűvös vízzel enyhítést jelenthet. Mindezek mellett fontos a bő folyadék fogyasztás és az alkoholt tartalmazó italok kerülése.

Fürdőzés:

Csak fürdőzésre kijelölt helyen érdemes strandolni, nem kijelölt helyen több veszély is leselkedhet ránk például egy víz felszín alatt megbúvó cölöp, szikla, ráadásul baj esetén itt nem biztos, hogy találunk segítséget. Kisgyer-

meket vízpart, medence közelében soha ne hagyjunk egyedül, őrizetlenül! Ittasan ne menjenek vízbe, fokozottan figyeljenek egymásra! Felhevült testtel nem tanácsos vízbe ugrani. Ne ugorjon fejest, ha nem ismeri pontosan az adott vízterületet, nem tudja a víz mélységét.

Allergia:

Az allergia egyik leggyakoribb formája az úgynevezett szénanátha (allergiás rhinitis), elsősorban légúti panaszokat okozva, a közönséges náthához hasonló tünetekkel. Ilyen panaszokat többnyire a légutakba bejutó allergének például a pollenek (virágporok) váltanak ki, más esetekben a poratkák vagy egyes háziállatok szőre okozhat a panaszokért. A szénanátha tünetei:

- tüsszögés
- vizes orrfolyás
- orrdugulás és viszketés
- érintheti a szemet is, ekkor szemviszketés,

szemvörösség, idegentest érzés lehet a szemben

Tanácsok virágpor allergiások számára:

- gyakran mossanak arcot, érdemes lefekvés előtt haját mosni
- naponta cseréljenek/mossanak ruhát
- tisztítsák gyakran meg cipőjüket nedves ruhával
- tartózkodjanak kevesebb időt a szabadban pollenszezon idején
- gyakran cseréljenek ágyneműt
- kerüljék a ruhák szabadban történő szárítását
- ha lehetséges legyen az autóban pollenszűrő, ne utazzanak lehűtött ablakkal

Súlyosabb panaszok esetén forduljanak orvoshoz, mert szükséges lehet gyógyszeres kezelés. Más esetekben kialakulhatnak bőr tünetek, amikor a kiváltó allergén a bőrrel érintkezik, például mosószer, öblítő, illetve bármely testápolási termék. Az allergiás re-

akció egy másik formája, amikor a szervezet egy bizonyos allergén szervezetbe jutását követően egy komolyabb válaszreakcióval reagál. Előfordul rovarcsípés után vagy bizonyos ételek fogyasztása esetén, - ha az egyén érzékeny az adott ételre - hogy test szerű bőrtünetek alakulnak ki, vagy helyileg a csípés helyén erőteljes reakciót látunk, jelentős duzzanattal, bőrpírral. A legsúlyosabb esetekben légúti viznyő, duzzanat is kialakulhat, amely nehezíti, vagy akár lehetetlen teszi a légvételt, sürgős beavatkozás nélkül súlyos következményekkel járhat. Ilyen esetekben azonnali beavatkozás szükséges, így azonnali értesíteni kell a leg hamarabb elérhető orvost esetleg a mentőket.

Kalcium és allergia:

Bár elterjedt gyakorlat, hogy allergia esetén kalciumot itatnak az allergiás egyénnel, ennek tényleges hatása nem bizonyított. Ennél sokkal célrevezetőbb allergiaellenes gyógyszerek (antihisztamin hatású) alkalmazása, amelyek igazolt hatással rendelkeznek és hatékonyan megszüntetik a problémát.

Kullancs eltávolítása:

Kullancsot érdemes minél előbb úgy eltávolítani, hogy miközben kiszedjük, ne nyomjuk össze a testét. Ehhez segítséget nyújthat a patikákban kapható kul-

lancskiszedő eszköz (czipes). Amennyiben a kullancs szájszerve bent marad, az idővel magától kilökődik egy szálkához hasonlóan. A kiszedésre használjuk a megfelelő eszközt, ne alkalmazzunk különböző egyéb praktikákat például olaj cseppentése a kullancsra. Kiszedést követően célszerű kis fertőtlenítővel befűjni a kullancs helyét.

Házipatika a nyárlásra, mit érdemes magunkkal vinni?

- láz és fájdalomcsillapító (gyermekeknek szírup vagy kúp formájában is)
- allergia ellenes szer (antihisztamin)
- görcsoldó gyógyszer
- naptej (legalább 15-os faktor, érzékenyebb bőrűeknek 50 faktoros)
- leégés utáni szer (pl. panthenol)
- sebtapasz, kötszer
- sebfertőtlenítő (betadine oldat, octenisept)
- hányáscsillapító
- emésztést segítő, gyomorégés elleni szer
- Smecta por hasmenés esetére
- rehidrááló tasak (Normolyt)
- fenistil gél
- lázmérő
- szúnyog és kullancsriasztó spray
- kullancs csipesz (kullancs eltávolítására)

Kérjük, hogy panaszával mindig keresse fel kezelőorvosát!

Jó egészséget kívánunk!

Dr. Imre Bence
házi orvos